BOSTON PUBLIC LIBRARY
CHIEF OF BOOK SELECTION DT
REFERENCE DIVISION
COPLEY SQ. BOSTON MASS. 16

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.
Vyskupas Ketteleris.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly Newspaper
Published every TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXXV. No. 16. Redakcijai Tel. SO 8-6608 ANTRADIENIAIS (Monday), VASARIS (February), 28 D., 1950 M. Administracijai Tel. SO 8-2680 SIX CENTS.

Raudonieji užgniaužė Bulgarų sukilimą

Berlynas, Vokietija — Britų leidžiamas vokiečių kalba dienraštis "Welt am Sonntag" rašo, kad Bulgarijos armijos vadai buvo surengę sukilimą prieš Rusijos dominaciją tuoj po bulgarų premiero Dimitrov mirties Maskvoje. Sukilimas nepavyko. Daug karininkų buvo areštuota.

Vienas iš tų vadų, Ivan Kinov, armijos štabo viršininkas, kuris buvo išsiųstas Maskvon, mirus Dimitrovui, grįžęs papasakojo savo kolegoms, kad jo įsitikinimu Dimitrov buvo likviduotas.

KONGRESMANAS REIKALAUJA ATSARGINĖS SOSTINĖS

Washington — Kongreso jungtinio atominės energijos komiteto narys, demokratų atstovas Holifield, Kongrese iškėlė reikalavimą, neatidėliotinai imtis žygių atsarginei sostinei įrengti. Kongresmanas pareiškė, kad viena, taikliai priešo ant Washingtono numesta, atominė bomba paralyžuotų visą mūsų nervų centrą. Holifield prašė paskirti 7-ių asmenų komisiją, kuri išdirbtų tokios atsarginės sostinės planą ir iki sausio 31 d. 1951 m. jį pristatytų prezidentui ir Kongresui. Esą Baltieji Rūmai, Kapitolius, Aukščiausiasis Teismas ir svarbiausieji valdymo departamentai yra nepertoliausiai vienas nuo kito. Užtektų numesti iš oro vieną atominę bombą, jau nekalbant apie vandenilio, ir viskas būtų nušluota. Gi vykdymas valdžios funkcijų krašto pavojaus metu yra būtinas, ypač laike atominio ar vandenilio bombardavimo.

Valdžia turinti šiuo susirūpinti, nes normalus jos veikimas laike galima pavojaus iki šiolei niekuo nėra apsaugotas.

Šiame numeryje

● **Prezidentas Trumanas apie komunizmą.** ● **V. Kulbokas** — 20 METŲ NUO JONO JABLONSKIO MIRTIES ● **Maj. Petrovas, NKVD buvęs agentas, pasakoja apie Baltijos valstybių okupaciją.** ● **Prof. A. Vasiliauskas** — MINTYS IŠ VASARIO 16 PASKAITOS ● **N. Gugienė** — DIRBKIME VIENINGAI. ● **Korespondencijos 4, 6 ir 7 pusl.**

Suglaustos žinios

★ **Kard. Mindszenty sveikatos būklė** kelia rimto susirūpinimo. Kaip praneša "Weltpresse" kardinolas serga širdies ir gerklės ligomis. Dabartiniu laiku randasi centraliniame Budapešto kalėjime, kur yra pavestas vieno sovietų specialisto priežiūron.

★ **Belgija padidina savo armiją,** kaip pranešė Krašto gynybos ministeris Albert Deveze atstovų rūmams, iki 73,792 vyrų. Praeitais metais Belgijos armijoje buvo 62,250 vyrų. Tokiai armijai yra patiekęs šiems metams žem. parlamento rūmams biudžetinę sąmatą.

★ **Pasireiškė streikai ir sabotažas Čekoslovakijoje** plieno ir anglių pramonės rajonuose dėl darbininkams atlyginimų sumažinimo. Apie tai praneša vasario 22 d. pàtikimi šaltiniai iš Pragos. Pranešėjas pastebi, kad šios pramonės sritys žymiai susilpnėjusios.

★ **Pasitarimai prekybos sutarčiai** tarp Argentinos ir Jungt. Valst. yra vedami Argentinos prezidento Peron ir Jung. Valst. sekr. pagelbininko Edward G. Miller. Apie pasitarimų rezultatus nė viena pusė nieko oficialiai nepranešė. Tačiau, kaip patirta, jie vyksta labai nuoširdžioje atmosferoje, ir todėl tikimasi gerų rezultatų.

★ **U. S. Karo vadovybė paneigia** rytinėje Vokietijoje, pramanytus gandus, kad U. S. armija iškėlė Bremenhavene 734 tankus. Pulkininkas W. A. Schilletter, viešosios informacijos skyriaus šefas, pareiškė, kad nuo gruodžio mėn. pabaigos Bremenhaven nieko daugiau nebuvo iškelta, išskyrius keleivinius automobilius ir suńkvežimius. Net papildymų esamiems tankams nebuvę atvežta.

★ **Pavojingas dabartiniu metu dalykas reikalavimas** pasitarimų su sovietų Rusija atominiais reikalais, pareiškė Senato Atominės Energijos Komiteto vicepirmininkas Durham, North Carolina demokratų atstovas. Tik laikydami savo rankose atominį ginklą mes laimėsime laiką, kada bus įmanoma patikimas šiuo reikalu susitarimas.

★ **Ispanija** per vieną firmą, Beaver Brook Farm, Inc., užpirko bulvių Maine valstijoje. Kovo mėn. išveš 2,500 vagonų 1,660,000 bušelių. Ispanijoje jas parduos žmonėms.

Amerikos [illegible]kai į Romą

Kardinolas Francis Spellman išvyksta iš New Yorko į Romą su pirma amerikiečių maldininkų grupe iš 500 žmonių. Jis laikys jiems ir pamaldas Šv. Petro Bazilikoje.

PIJUS XII PRIĖMĖ 5000 MALDININKŲ

Vatikanas — Praeitos savaitės pabaigoje, Jo Šventenybė popiežius Pijus XII priėmė audiencijon 5000 maldininkų. Tai buvo pirma Pijaus XII toki masinė audiencija po ligos. Jis dabar yra visai pasveikęs.

Jo Šventenybė Pijus XII, pasveikinęs ir palaiminęs maldininkus italų, vokiečių, prancūzų, anglų, ispanų ir portugalų kalbomis, nulipo nuo sosto ir, paspaudęs rankas, kalbėjosi su maldininkais.

Prieš tai, Popiežius Pijus XII priėmė privačioj audiencijoj Prelatą Teodor Breher, Yenki vyskupą Mandžiūrijoj ir sėdėjusį kiniečių komunistų kalėjimuose. Taip pat priėmė Marquette, Mich. vyskupą, Prelatą Thomas Noa.

UŽŠALDĖ RUSŲ SATELITŲ FONDUS

Washington — Jungt. Valstybės užšaldė fondus Bulgarijos, Vengrijos ir Rumunijos. Tos akcijos buvo imtasi sąryšyje su amerikos diplomatinių atstovų apkaltinimais šnipinėjimu ir sabotažu.

Generalinis prokuroras McGrath pranešė, kad Jungt. Valstybių vyriausybė sustabdo visokius išmokėjimus iš esančių bankuose sąskaitų (konto) ir kitokio turto trijų paminėtų Rusijos satelitų kraštų gyventojams. Valstybės sekretorius Acheson pareiškė, kad Jung. Valstybės nutraukė diplomatinius santykius su Bulgarija, galį nutraukti ir su Vengrija bei Rumunija, nes ir tuodu kraštai vis labiau ir labiau trukdo veikti juose Amerikos diplomatams ir apsaugoti Amerikos piliečių interesus. Fondai užšaldyti po to, kai Budapešte buvo nubaustas Amerikos pramoninkas Vogler.

TITO VĖL KRYPSTĄS Į MASKVĄ

Paryžius — Buvęs Jugoslavijos karalius sako turįs tikrų žinių, kad Jugoslavijos diktatorius, maršalas Tito, vėl krypstąs į Maskvą pas savo "tėvą ir mokytoją" Staliną.

Buv karalius sako, kad Tito ginčas su Stalinu buvo tik komedija. Spėjama, kad tas ginčas buvęs tikslu daugiau gauti žinių ir paramos iš Vakarų.

H-Bomba gali sunaikinti pasaulį

New York — Įžymiausieji mokslininkai sako, kad vandenilio bomba, jeigu ji veiktų, gali užmušti viso pasaulio žmones. Tačiau, jie sako, praeis dar trys metai, kol bus sužinota, ar iš viso galima tokią bombą pagaminti.

JAV NEATSTOVAUJAMA VATIKANE

Washington, D. C. — Daug amerikiečių, kurie lankėsi Europoje ir Romoje, grįžę apgailestauja, kad Jungtinės Amerikos Valstybės nebeturi savo atstovo Vatikane. Jie sako, kad šiuo metu į Romą daug suplaukia maldininkų, kuriems jų krašto atstovai prie šv. Tėvo daug pagelbsti, o amerikiečiai neturi į ką kreiptis.

Kaip žinoma, asmeninis prezidento Trumano atstovas Vatikane Mayron C. Taylor š. m. sausio mėn. 18 d. iš savo pareigų pasitraukė neva dėl sveikatos. Po to iš Vatikano buvo atšauktas ir jo pagelbininkas Franklin Gowan, kuris atstovybę uždarė. Prez. Trumanas tada spaudos atstovams pareiškė, kad naujo pasiuntinio skyrimas esą svarstomas Valstybės Departamente, tačiau tuo klausimu iki šiol vis dar tylima.

Rastas Austrijos tunelyje U.S. attache lavonas

Wieden — Austrijoje, netoli Salzburgo vienaame geležinkelio tunelyje rastas U.S. Jūrų laivyno Rumunijai attache, kapitono F. Karpe, lavonas. Amerikiečių karinė valdžia liudija, kad, kaip atrodo, F. Karpe yra nužudytas.

F. Karpe, 50 m. amž., buvo artimas draugas Budapešte nuteistojo Amerikos prekybininko Vogelero. Austrijos policija pareiškė, kad lavonas buvo rastas anksti rytą geležinkelio tunelyje taip sužalotas, kad sunku buvo atpažinti. Atpažintas buvęs tik iš dokumentų rastu kišenėje prie jo. Diplomatinio paso prie jo buvę nerasta. Austrijos policija tvirtina, kad tai nėra savižudystė. Apžiūrėjusi amerikiečių karinė valdžia, tą pat patvirtino.

Kap. F. Karpe, išbuvęs apie 3-jus metus jūrų laivyno attache vietoje Bukarešte, atšaukiamas grįžo į Washingtoną. Į Wieden atvyko vasario mėn. pradžioje, kur išbuvo 15 dienų. Iš čia išvyko vasario 24 d. Paryžiun, iš kur turėjo grįžti Amerikon.

Nors Amerikos valdžia ir netvirtina jo žuvimo sąryšio su nubaudimu Vogelero, tačiau visuotinis yra įsitikinimas, kad šis sąryšis yra neabejotinas. Tuo pačiu traukiniu važiavusieji keleiviai liudija, kad, prieš įvažiuojant traukiniui į tunelį, F. Karpe stovėjęs prie traukinio lango. Kas yra įrodymu lyg už tai, kad jis pats nusižudęs.

500.000 darbininkų be darbo

Komunistai lenda su savo propoganda. Angliakasiai priešingi komunistams. Norėjo sumurgdyti į upę.

Pittsburgh, Pa. — Dėl angliakasių streiko 500,000 darbininkų neteko darbo, įskaitant 372,000 streikuojančius anglia kasius.

Daug įvairių dirbtuvių, mokyklų ir kolegijų turi užsidaryti dėl anglių trūkumo. Keletas miestų ir valstijų įvedė anglių racionavimą.

Anglies trūkumą jaučia ir patys anglikasiai, tačiau jie yra apsisprendę streikuoti, kol bus pasirašyta nauja sutartis arba valdžia paims kasyklas savo kontrolėn.

Streikuojantieji šaukiasi pagelbos. Pennsylvanijos vakarinėje srityje kai kurie angliakasiai priėmė maistą, kurį jiems prisiuntė komunistai iš New Yorko. Tačiau jie sunaikino komunistų literatūrą, prisiųstą kartu su maistu.

Angliakasiai išvijo iš Nemacolin, Pa. komunistus, kurie jiems atvežė ne maisto, bet daug komunistinio laikraščio egzempliorių. Angliakasiai nenori turėti nieko bendra su komunistais. Vienas angliakasys pasakė: "Kai kurie darbininkai norėjo juos sumesti į upę, bet ramesnieji sudraudė įsikarščiavusius. Mes, angliakasiai, nenorime jokios komunistų pagelbos".

RAUDONIEJI VALSTYBĖS DEPARTAMENTE

Washington, D. C. — Jung. Valstybių senatorius Joseph R. McCarthy, respublikonas, iškėlė viešumon, kad Valstybės Departamente yra arba yra buvę apie 57 komunistai. Jis pareikalavo, kad Senatas pravestų tyrinėjimą.

"Komunistai pradėjo brautis į Valstybės Departamentą ir kitas svarbias valdžios įstaigas nuo 1934 m.", sako senatorius.

Kiti senatoriai įrodinėja, kad jau 1923 ir 1924 m., kada Rusija prašė Jung. Valstybių pripažinimo, esant valstybės sekretoriui Charles E. Hughes, buvo susektas Rusijos tarptautinis šnipinėjimo sąmokslas ir buvo įrašytas Jung. Valstybių Senato rekorduose. Senato užsienio santykių komiteto posėdžiuose sausio 21, 22 ir 23 dd., 1924 m. buvo dokumentais įrodyta, kaip rusų šnipai braujasi į Jung. Valstybių valdžios įstaigas, ginkluotų pajėgų ir pramonės organizacijas. Dėl to Rusija ilgai nebuvo pripažinta. Tik Rooseveltui atėjus į Baltuosius Rūmus, ji pripažinta.

Hiss teisimo metu FBI pranešimas, kuris apima Rusijos šnipų veiklą Jung. Valstybėse "prieš karą, karo metu ir iki lapkričio mėn. 1945" aiškiai rodo, kad Rusijos konsulai, ambasada Washingtone ir įvairio rūšies prekybos komisijos nuolat užsiėmė šnipinėjimu.

Senato užsienio reikalų komisija jau pradėjo tyrinėjimą.

Nusižudė John L. Lewis brolis

Springfield, Ill. — Vasario 24 d. T. Lewis, 69 m. amžiaus, angliakasių vado brolis, nusišovė savo namuose. Jis buvęs silpnos sveikatos.

Vengrijos komunistų teisme

Nuo vidurio į kairę: amerikietis Robert Vogeler, vengras Zoltan Rodo ir anglas Edgar Sander vengrų "liaudies teismo" nuteisti kaip "šnipai".

Pripažintas kaltu

Washington, D. C. — Vasario 23 d. buvęs Milwaukee darbininkų vadas, Harold Christoffel, teismo pripažintas kaltu, kad jis melavęs Kongreso komitetui, jog niekada nėra buvęs komunistu. Prisiekusieji teisėjai, išklausę liūdininkų, rado jį kaltu. Jis gali būti nubaustas nuo dviejų iki 10 metų kalėjimo. Kaltinamojo advokatas įteikė prašymą bylą atnaujinti.

Trumanas apie komunizmą

Washingtono laikus palygino su dabartiniais

Washington — Vasario 22 d., atidarydamas G. Washingtono paminklą, prezidentas Trumanas pasakė kalbą, kurioje jis pažymėjo, kad G. Washingtonas, kaip ir mes, gyveno tokiam laikotarpyje, kad kilo naujos jėgos ir naujos idėjos. Jis vadovavo tautai kovoje prieš tiraniją. Jo kovos tikslas tuomet buvo įgyvendinti demokratiją ir ją apginti nuo priešo.

Šiandien Amerikos uždaviniai visiškai tokie patys — ugdyti demokratiją ir ją ginti nuo priešų, kurie kėsinasi ją sunaikinti. Tik mūsų uždaviniai šiandien yra daug didesni savo apimtimi negu Washingtono laikais. Mums tenka rūpintis ne tik šio krašto laisvei grėsiančiu pavojumi ir krašto gerove, bet ir kitų tautų.

Komunizmas didžiausias agresorius

Žmonės ieško geriausios socialinės santvarkos. Jie trokšta, kad būtų užtikrinta laisvė ir gerovė, būtų apsaugoti nuo skurdo, ligų ir bado. Trokšta gyventi nepriklausomą gyvenimą. Tačiau šie jų siekimai yra mirtinų atakų ugnyje. Čia Prezidentas pamini, kad šiandien didžiausias žmogaus laisvės priešas — **komunizmas,** kuris siekia pavergti žmones apgaulingos laisvės pažadais.

Komunizmas — imperializmo įrankis

"Komunizmas pavojingas yra tuo, **kad jis yra įrankis ginkluoto imperializmo,** kurį siekia išplėsti savo įtaką jėga.

Ši jo gresmė verčia visas laisvasias tautas, jei jos nori pasilikti laisvos, būti pasiruošus. Jis lyg ir pastato laisvuosius pasaulio žmones prieš alternatyvą: gyventi laisviems ar patekti tokion sistemon, kuri valdo jėga. Išsigelbėjimo iš tokios padėties Prezidentas pataria ieškoti vienybėje ir suderinime dvasinių bei fizinių pajėgų.

Sujungta gynyba atgrasina

Prezidentas paminėjo, kad daugelis laisvojo pasaulio tautų jau yra susijungusios į platesnes sąjungas tam tikrose zonose savo apsigynimui sustiprinti. Jis sakė, kad čia turįs galvoje Atlanto Paktą ir tarpusavinio apsigynimo pagalbos programą. Mes turime ir toliau bendradarbiauti su laisvomis tautomis savo apsigynimui sustiprinti, nes mūsų apsigynimas yra jųjų, ir jų apsigynimas— mūsų. Laisvų tautų sujungta gynyba yra atgrasinanti jėga priešams ir laikui bėgant taps vis galingesnė.

Lietuviai pasaulyje

★ **Justinas Povilaitis** mirė Anglijoje, Bradforde. Lietuvoje dirbo, kaipo mokytojas, Sudargo pardž. mokykloje. Tremtyje įvairiuose lektorių kursuose Flensburge prie Danijos sienos.

★ **Dailininkas Kulvietis,** pagarsėjęs Vokietijoje lietuviškų kryžių meniškų išdrožinėjimu, persikėlė į Kolumbiją ir apsigyveno Bagotoje.

★ **Stefanija Mironaitė** neseniai baigė Liuveno universitete socialinius ir politinius mokslus. IRO vadovybė ją paskyrė socialinių reikalų tvarkytoja.

★ **Nemažai mūsų tautiečių** guli Didž. Brit. džiovininkų ligoninėse ir sanatorijose. Nusiskundžia, kad kai kurie yra visiškai užmiršti.

★ **Jonas Bakučionis,** kuris 1949 m. atvyko Australijon, sausio 12 d. ten mirė.

★ **Dėl Lietuvos genocido** Kolumbijos lietuviai ispaniškai pasirašė memorandumą, kurį Vasario 16 proga įteikė Kolumbijos respublikos prezidentui, prašydami perduoti Kolumbijos UNO atstovui.

★ **Lietuvių vaikai** nebemoka lietuviškai. "Gimtoji Šalis", Belgijoj lietuvių leidžiamas laikraštėlis, praneša tokį liūdną faktą, kad lietuvių vaikai, lanką flamų ar valonų mokyklas, yra gerai išmokę flamiškai, arba prancūziškai, bet nemoka lietuviškai rašyti, o skaito sunkiai. Esą geriau, kur vaikai turi progos, per savaitę du kartu mokytis lietuviškų dalykų.

Clement Attlee, darbiečių vadas, rinkimų metu pats dalino savo atvaizdus.

Pavergtoje Lietuvoje

— **Vilniaus miesto** švietimo įstaigoms vadovauja: Terepolskis, Fedorenko, Matulenko, Kornevas, Kurilenko, Pučkova.

— **Nenori pirkti** bolševikinio turinio knygų. Kaip "Tiesa" skelbia, kauniečiai labai nenori pirkti bolševikinio turinio knygų. Šiuo atžvilgiu laikomi toli atsilikusiais.

— **Prof. V. Mykolaitis - Putinas,** kūris yra pasilikęs Lietuvoje, išleido brošiūrą "Lietuviškieji motyvai Ad. Mickevičiaus Kūryboje". Nepriklausomos Lietuvos laikais išleisdavo puikius literatūros veikalus.

— **Paskelbtas** mirties bausmės grąžinimas. Tačiau tas paskelbimas Lietuvoje padėties nė kiek nepakeičia, nes Lietuvoje komunistinė valdžia išžudė šimtus tūkstančių lietuvių, ir neveikiant mirties bausmės įstatymui. Pagaliau, vergai visuomet yra už įstatymo ribų.

— **Verčia dirbti** Stalino statulas. "Tėvynės Balsas", kuris leidžiamas nesekmingos repatriacijos propagandos tikslu, džiaugiasi, kad Lietuvos "dievdirbiai", kurie išdrožinėdavo gražius kryžius ir religines statulas, dabar priversti dirbti Stalino statulas.

★ **"Tiesoj" išspausdintas** paveikslas, vaizduoją Lietuvos moksleivius, apvilktus nauja uniforma. Jei ne parašas, kad tai Lietuvos moksleiviai, manytum, kad koki enkavedistai, taip rusiškai ta uniforma nudirbta.

● **Tik viena radijo stotis** — Vilnius dabar veikia Lietuvoje, ir per tą pačią transliuojama programa iš Maskvos rusiškai. Protarpiais duodami lietuviški pusvalandžiai, kuriuose tegiriama komunistinė santvarka.

● **Rastaturovas ir Lapajevas** lietuviško auklėjimo priešakyje. Rastaturovas yra Lietuvos komunistinio jaunimo sąjungos centro komiteto sekretorius, kuriam pavestas Lietuvos jaunimo auklėjimas. Lapajevas yra švietimo ministro pavaduotojas.

● **Čėsov Vilniaus komunistų partijos** generalinis sekretorius. Dabartinė priešrinkiminė komedija į Aukščiausiąją Tarybą vedama rusiškai. Tur būt nėra kam lietuviškai, o rusai lietuvių kalbos nemoka.

● **Melinkovas,** Klaipėdos 'Trinyčių' fabriko direktorius, verčia darbininkus dirbti ir poilsio dienomis, nes dėl to darbininkai nusiskundžia.

● **Šriūbų su mėsa** galima gauti pavalgyti Klaipėdos valgyklose. Taip bent esą parašyta tų valgyklų sąrašuose. Laikraštis "Draugas", kuris tuos žodžius cituoja iš "Tiesos", sako, kad maskoliai, kurie užėmę valgyklas, nesugeba žodį sriuba lietuviškai parašyti.

● **Žiniomis iš Lietuvos** Vilniuje mirė Mečys Chadaravičius, gabus lietuvis dramos aktorius.

● **Vatikano radijas** paskelbė, kad Popiežiaus metraštyje suminėti Lietuvos vyskupai, kuriuos bolševikai laiko kalėjime, būtent: Kaišedorių vyskupas T. Matulionis, Telšių vyskupas P. Ramanauskas ir Vilniaus arkivyskupas Meč. Reinys.

Dirbkime Vieningai!

Antrojo Pasaulinio Karo pabaigoje lietuviai tremtiniai, atsidūrę varge Vakarų Europoje ir Tolimuosiuose Rytuose, pradėjo šauktis savo brolių amerikiečių pagelbos. Amerikos lietuvių visuomenė **vieningai nutarė bendromis jėgomis gelbėti brolius ir seses.**

Per šešius metus **BALFas** sėkmingai vykdė plataus masto šalpos darbą, nenuilstamai amerikiečių visuomenės remiamas. Per tą laiką, kiekvienoje lietuvių apgyventoje kolonijoje, susitvėrė BALFo skyriai, kurie uoliai talkininkavo savo piniginėmis ir daiktinėmis aukomis. Mūsų tremtiniai per tą laikotarpį yra gavę įvairios paramos pavydale maisto, drabužių, avalynės, vaistų, mokslo priemonių ir pan. Toji parama buvo duodama našlaičiams, vaikams, ligoniams, invalidams, seneliams, našlėms su mažais vaikais, moksleivijai ir šiaip vargan patekusiems tremtiniams. Bendromis pastangomis pavyko aprūpinti apie 23,000 lietuvių darbo ir buto garantijomis, kurių 17,000 jau atvyko į J. A. Valstybes.

Šiandien, daug kas pasikeitė Europoje. Sveikesnis ir darbingesnis elementas išemigravo bei laukia eilės išvykti. Stovyklose lieka daugiausia šelptini ligoniai, seneliai, akli, invalidai, našlės su mažais vaikais. Emigracijai užsibaigus, tokių liks mažiausiai 4,000 asmenų. Mes jų negalime apleisti ir mūsų pareiga **suburtomis jėgomis** juos šelpti. Prie šalpos darbo kviečiami ne tik seni bei čia gimę Amerikos lietuviai, bet ir naujakūriai, kad jie, nors kukliomis savo aukomis, prisidėtų ir pagelbėtų BALFui vykdyti **labdaros tikslus. Šiais sumetimais BALFo Direktorių Taryba ir kviečia visus tremtinius įsijungti į Amerikos lietuvių suorganizuotą šalpos fondą, BALFą,** kad vieningai dirbdami galėtume sekmingai vykdyti likusių Europoje tremtinių šelpimą.

BALFo Direktorių Taryba **kviečia siųsti aukas tremtiniams šelpti centralizuotu būdu per BALFą, nes toks siuntimas yra pigiausias, patogiausias ir tiksliausias. BALFas, kaip pripažinta valdžios organizacija, naudojasi siuntimo privilegijomis. Už pasiųstas siuntas grąžinami važtos pinigai** per Economic Cooperation **Administration, o pervežimas Europos kraštuose apmokamas** iš okupacinių išlaidų sąmatos. **BALFas už surinktas aukas pirkdamas iš karto urmu didelius kiekius maisto, gauna jį pusiau pigiau kaip pavieniai asmenys.**

Be to centralizuotas **šelpimas ir gėrybių padalinimas yra tiksliausias, nes vykdomas pačių tremtinių rinktų komisijų, kurios vietoje geriau žino kam ir kokia pašalpa yra reikalinga. Praktika parodė, kad siunčiant iš kelių vietų siuntinius pavieniams asmenims, dažniausiai pasitaiko, kad vieni gauna trigubai ir daugiau, o kiti nieko. Nelygus dovanų padalinimas iššaukia pagrįstus nepasitenkinimus tų, kurie nieko tokiu atveju negavo.**

Turint galvoje visas aplinkybes, kviečiame visus BALFo skyrius ir kitas organizacijas į vieningą ir organizuotą darbą. Žinoma, čia neturime omeny tų asmenų, kurie nori šelpti tik savo giminę ar pažįstamus ir jiems asmeniškai pagelbėti. Už pasiųstus pakietėlius saviesiems iš savo išteklių tik galima padėkoti. Tačiau siuntimas siuntų už visuomenės lėšas turi būti vykdomas per vieną centrą, bet ne per keletą. Siunčiant organizuotai šalpą, tremtiniai gauna dvigubai daugiau už tuos pinigus gerybių, siunčiant atskirai skriaudžiame tuos tremtinius, kurie irgi galėjo paramos gauti, jei už tuos pinigus būtų pirkta urmu.

Tat siųskime visas aukas pinigais ir gerybėmis organizuotai per BALFą!

Nora Gugienė,
BALF Nacionalinė Sekretorė.

Anglijos Darbo Partija Laimėjo

Darbiečiai gavo 315 vietų, Konservatoriai – 294, Liberalai – 8. Komunistai turėjo dvi, o šiuose rinkimuose ir tas prakišo.

Londonas — Ketvirtadienį, vasario 23 d., įvyko Anglijos parlamento rinkimai. Didžiausios lenktynės įvyko tarp darbiečių ir konservatorių. Tačiau darbiečiai negavo tokios daugumos, kad galėtų kontroliuoti parlamentą vieni be mažumų. Darbo partijai bus labai sunku sudaryti koalicinę ir pastovią vyriausybę.

Darbiečiai prarado 55 vietas. Kairieji darbiečiai kaltina dešiniuosius vadus, ypač premiero pagelbininką Morrison ir užsienio sekretorių Beviną. Todėl jau dabar kalbama, kad gali įvykti rimta krizė valdžioje, ir ji būtų priversta paleisti parlamentą ir skelbti naujus rinkimus. Tačiau gali tai taip greit neįvykti, nes nė viena partija nenorės tuojau reikalauti naujų rinkimų.

Darbiečiai, norėdami sudaryti koalicinę valdžią, turi susitarti su konservatoriais arba liberalais. Tačiau premieras Attlee žino, kad liberalai sutiks remti darbiečius tik tada, kada pastarieji išsižadės geležies ir plieno nacionalizavimo planų.

Komunistai visai susmuko. Jie neišrinko nė vieno atstovo. Kairiųjų socialistų skaičius taip pat sumažėjo. Taigi ir Churchill negalės taip greit gauti pritarimą pradėti derybas su Stalinu, kaip jis yra piršęs rinkimų kampanijoje.

Lordas Woolton, sėdėjęs visą laiką Londone ir vadovavęs rinkimų akcijai. Jis yra konservatorių partijos pirmininkas.

Juo daugiau vaikų pirštų nuospaudų yra namie, juo mažiau jų būna policijos bylose.
J. Quinin.

Čekų komunistai bijo

Praga — Čekijos komunistinė valdžia ir partija visame krašte degina knygas, naikina pašto ženklus, mokyklų vadovėlius, paveikslus, statulas ir visa kita, kas tiktai primena Masaryką ir Benešą. Raudonieji nori nepalikti nė ženklo, kuris liudytų, kaip čekų tauta gynė savo laisvę ir nepriklausomybę. Tuo tarpu aikštės, namai, gatvės ir dirbtuvės iškarstomos didžiausiais Stalino, komunistinio prezidento Kl. Gottwaldo ir premiero Zapotocky paveikslais.

Valdžios įsakymu Masaryko ir Benešo paveikslai nukabinti nuo mokyklų sienų ir sunaikinti. Naikinama ir visa tai, kas primena Čekoslovakijos gerus ryšius su Jung. Valstybėmis, Anglija ir kitais Vakarų Europos kraštais. Išleista nauji mokykloms vadovėliai, kuriuose aiškinama, kad Masarykas ir Benešas draugavo ir ėjo iš vien su kapitalistais. "Masarykas buvo net sudaręs Čekų Legioną nukreiptą prieš Sovietų Sąjungą pirmojo karo metu. Jis prigaudinėjęs žmones tvirtindamas, kad kovoja dėl laisvės, o iš tikrųjų kovojo prieš Rusijos darbininkus", — rašoma tuose vadovėliuose, kurie yra skirti čekų jaunimui nuodyti.

Įvairenybės

Rusijoje, vokiečių belaisvių stovyklose, tuoj po antrojo pasaulinio karo darbavosi kai kur ir karo kapelionai. Tačiau jie turėdavo rusų - bolševikų komisarams iš anksto pranešti pamaldų laiką ir duoti pilną turinio atpasakojimą. Vienas kunigas pranešė, kad jis pamaldų metu skaitysiąs šv. Povilo (Paulus vokiškai) laišką romiečiams. "Ką gali bendro turėti Paulius su romėnų fašistais", sušuko komisaras ir tuojaus išbraukė šventraščio skaitymą iš pamaldų programos.

Kiek vėliau belaisvėje taip pat esąs maršalas Paulus turėjo bolševikams ilgai aiškintis ir teisintis dėl tariamų jo santykių su romiečiais, kuriems jis, pagal kapeliono pranešimą, net laiškus rašęs.

Leninas, kuris ne visada buvo kvailas, kartą pasakė: "Vokiečiai turi apsiginkluoti dėl savo pačių egzistencijos; Britai turi išsiplėsti dėl savo išsilaikymo; Amerika turi būtinai skolinti kitiems, kad galėtų išsilaikyti".

Rusai bolševikinėje sistemoje kai kurie esą jau sulaukę 140 metų. Reikia tą suprasti taip, kad tiems vargšams prailgo gyvenimas, kaip 150 metų, nes bolševizmas dar neturi tiek amžiaus ir greičiausia tiek nesulauks.

Tėvas Kazimieras Kapucinas

Įsigykite
Paminklinę
T. Kazimiero Kapucino
Didelėmis Raidėmis
MALDAKNYGĘ –
ATLAIDŲ ŠALTINIS

Tai tikrai įspūdinga, patraukli ir graži maldaknygė, 574 puslapių, odos stipriais viršeliais, apskritais kampais, paauksuotais kraštais. Ant viršelio gražus dekoratyvinis lietuviškas auksinis kryžius.

Maldų atlaidus patikrino Tėvas Dr. Klemensas Žalalis, O.F.M. Maldaknygės kaina $3.75.

Šioje maldaknygėje keliamųjų katalikiškųjų švenčių kalendorius siekia iki 1993 m. Tai reta maldaknygė turi tokį ilgą kalendorių.

Užsisakant maldaknygę, nereikia rašyti laišką, tik iškirpę apačioje pridėtą kuponą, įdėję į konvertą su money orderiu ar pinigais, pasiųskite "Darbininkui", 366 West Broadway, South Boston 27, Mass. ir tuojau gausite maldaknygę.

DARBININKO Administracija,
366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Šiuomi siunčiu $3.75 ir prašau prisiųsti Tėvo Kazimiero Kapucino paminklinę didelėmis raidėmis maldaknygę — ATLAIDŲ ŠALTINIS.

Vardas ....

Adresas ....

DARBININKAS
(THE WORKER)
Published Semi-Weekly except holiday weeks when issued weekly
— by —
SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston Mass under the Act of March 3 1870
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103. Act of October 8. 1917 authorized on July 12. 1918

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$5.00	Amerikoje metams	$5.00
Domestic once per week yearly	$3.00	Vieną kart savaitėje metams	$3.00
Foreign yearly	$5.50	Užsieny metams	$5.50
Foreign once per week yearly	$3.50	Užsieny 1 kart sav-tėj metams	$3.50

DARBININKAS
366 West Broadway South Boston, Mass.
Telephone: Redakcijai — SO 8-6608; Administracijai — SO 8-2680

Shenadorio iškilmės

Minint Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį, patriotizmo banga palietė visas Amerikos lietuvių kolonijas. Tų minėjimų atbalsiai dar tebeaidi spaudoje — lietuviškoj ir angliškoj. Malonu ir, žinoma, naturalu stebėti jautrų lietuviškos širdies išsiliejimą dėl Lietuvos kančių, bet nemažiau džiugu įsigyti angliškosios visuomenės užuojautą. Tai ir malonu ir naudinga, nes angliškai pareikštos nuomonės, ypač politiniu atžvilgiu, toliau ir aukščiau siekia. Taigi iškilmių rengėjai, kurie moka sekmingai paklabinti į anglų spaudos duris, labai daug lietuvių tautai nusipelno. Prie tokių karštų ir gabių Lietuvos mylėtojų reikia priskaityti uolų Pennsylvanijos kunigą, Shenandorio šv. Jurgio parapijos kleboną, kun. J. A. Karalių, kurs drauge su vertingais kunigais - vikarais J. Veverausku ir J. Lukšiu (abudu ragavusiu Marianapolio Kolegijos dvasios) surengė ne tik iškilmingą Nepriklausomybės minėjimą su ugninga rezoliucija, bet ir sugebėjo paveikti vietos laikraštį "Shenandoah Evening Herald", kad įdėtų tikrai patriotingą editorijalą, gyvai atvaizduojantį persekiojamos Lietuvos padėtį.

Editorijalo antraštė "A Holiday of Hope" (Vilties Šventė). Turinys, trumpai jį suglaudus, maž daug toks: "Pereitą gruodžio mėnesį Stalino 70 metų sukakties proga, valstybinės spaustuvės užplukdė Sovietiją specialiais leidiniais, pagyrimais, sveikinimais, biografijomis ir įvairiausiais spausdiniais savo diktatoriui pagerbti. Štai vienas pavyzdys: "Juozas Stalinas yra vadas, mokytojas ir visų kenčiančiųjų ir prispaustųjų draugas".

Galima pigiai įsivaizduoti , kokie šiurpulingi jausmai draskė lietuvio širdį, tokią propagandą beskaitant. Taip pat lengva suprasti lietuvių jausmus šiandien, kuomet jie mini 32-rą Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį.

Tai įvyko vasario 16 d., kuomet po 160 metų rusų priespaudos, lietuviai galutinai pasiskelbė nepriklausoma tauta, 22 metams nutraukę vergijos pančius. Visos pasaulio valstybės drauge su J. A. Valstybėmis pripažino Lietuvos Respubliką. Tai buvo padariusi ir Sovietų Rusija, bet ji savo žodį neilgai tesėjo. Gi Amerika ligi šios dienos Lietuvos nepriklausomybę tepripažįsta.

Juodi debesys susirinko birželio 15 d. Rusija, sulaužius sutartį, okupavo Lietuvą, Latviją ir Estiją. Komunistinis smauglys suspaudė tuos kraštus ir pradėjo čiulpti ir tebečiulpti ekonominį jų gerbūvį. Naktiniai policijos atsilankymai, ištrėmimai, areštai, šinipinėjimai nebestebina Lietuvos gyventojų. Tai jų paprasta dienotvarkė. Religijos laisvės nebėr. Tautybė naikinama. Mokyklos — sukalstuotų faktų dėstymas.

Apie teroro žiaurumą netenka kalbėti — jis visiems žinomas. Kulkos skina visus, kurie nepatinka okupantų valdžiai. Tačiau valdžia, pagrista žudymais, plėšimais skurdu ir badu nebegali ilgai tverti. Pasaulio istorija tai įrodo.

Šiandien Lietuvoje vasario 16-tos dienos minėjimas sudaro vien liūdno įspūdžio. Tačiau jie žino, kad jiems užjaučia Amerika ir visi kiti laisvės kraštai. Tokioj nelaisvėj gyventi tai nežmoniškas kantrybės išbandymas, bet jie didvyriškai laukia laisvės dienų ir susilauks".

K.

V. Kulbokas

LIETUVIŲ KALBOS DIDYSIS KŪRĖJAS

DVIDEŠIMT METŲ NUO J. JABLONSKIO MIRTIES

Šių metų vasario 23 d. suėjo 20 metų nuo didžiojo kalbininko Jono Jablonskio mirties. Tai ne toks ilgas laikas; bet pergyventos paskutinio dešimtmečio mūsų valstybės, tautos ir asmeninės nelaimės, aptemdydamos kitų didžiųjų vyrų atminimą, lygiai apnešė ir šio epochinio žmogaus paveikslą. Mes lyg apakom ir apkurtom; mūsų dvasia suskurdo.

Bet ypač dabar, kai Tautos kamieną kapoja Tautų žudytojas, kai mūsų Tautos skeveldros išmėtytos po visą pasaulį, kai mokyklos židinio tik kibirkštėlės, kur ne kur žybčioja, o dažnas inteligentas pamiršta jas savo vaikams rodyti, kai mūsų kalbą radome bemirštančią jaunojoj Amerikos lietuvių kartoje, — ypač dera sustoti ir pamąstyti prie Jono Jablonskio, nenuilstamo visuomenininko, jautraus pedagogo ir mūsų bendrinės, rašomosios kalbos kūrėjo.

Jonas J a b l o n s k i s gimė 1860. XII. 30. Kubilių k., netoli Naumiesčio, ūkininko šeimoje. Vėliau Jablonskiai persikėlė į Meištu k., o galop į Griškabūdžio parapiją, Rygiškių k. (iš čia ir jo slapyvardis). Pradžios mokslą ėjo Naumiestyj, gimnaziją — Marijampolėje, universiteta — Maskvoje. Studijuodamas senovės kalbas, susidūrė su garsiais profesoriais — Fortunatovu ir Koršu, kurie atkreipė jo akis į lietuvių kalbą. Dalyvaudamas susipratusių lietuvių studentu draugijoje ir pasirodžiusi 'Aušra' dar labiau paskatino į lietuviškąjį darbą. 1885 m. baigęs universitetą, kaip katalikas, 4 metus negavo mokytojo vietos. Galop buvo paskirtas Mintaujon.Čia jo namuose rinkdavosi lietuvių inteligentai, svarstė spaudos, mokslo ir politikos klausimus. Mokytojas jis buvo kietas, bet teisingas. Lietuvių mokiniai rinkdavosi jo namuose ir suvaidino pas jį net "Amerika Pirtyje". Rusu valdžia, pajutusi jo lietuviškąją įtaką, ji perkelė į Taliną. Tuo metu Rusu Mokslo Akademija pavedė jam redaguoti A. Juškos žodyną. 1900 m., padedamas P. Avižonio, A. Smetonos ir Žemaitės, parašė "Lietuviškos kalbos gramatika". išleistą 1901 m. — Tilžėje. Vėliau ji pavadinta "Lietuvių kalbos gramatika".

1901 m. Lietuvoje siautėjo žandarų viršininkas Vonsiackis, gaudydamas lietuviu veikėjus. Ir J. Jablonski atleido iš vietos, o 1902 m. ištrėmė į Pskovą. Po metu leido apsigyventi Šiauliuose. J. Jablonskis čia tuoj sutelkė apie save lietuvius, isteigė slaptus lietuvių kalbos kursus.

Atgavus spaudą, 1904 m. Petras Vileišis pakvietė ir J. Jablonskį į leidžiamąsias "Vilniaus Žinias" redaktoriu. Vėliau Jonas Jablonskis dirbo "Liet. Ūkininke". Po 1905 m. revol., padvelkus švelnesniems vėjams, Jonas Jablonskis dėstė lietuvių kalbą k. net dviejose Vilniaus mokyklose. 1906 m. nusikėlė į Panevėžio mokytojų seminariją. Uoliai rašė į laikraščius, dalyvavo Lietuvių Mokslo Draugijos suvažiavime Vilniuje.

Vėliau kilnojamas į Brestą, Gardiną, Veližą. 1911 m., parašė "Lietuvių kalbos sintaksę".

Per Pirmąjį Pasaulinį karą atsidūrė Voroneže ir dirbo lietuvių gimnazijej. Voroneže parašė "Vargo Mokyklą", "Mūsu žodynėlį", "Mūsų rašybą". 1918 m. grižo į Vilniu, o 1919 iš okupuoto Vilniaus persikėlė į Kauną ir vedė lietuvių kalbos mokytojų kursus.

1922. II. 16. įkūrus universitetą, Hum. m. fak. išrinko jį garbės profesoriumi. Kol sveikata šiaip taip leido, skaitė paskaitas. Tuo metu parašė "Lietuvių k. vadovėlį", ir "Linksnius ir prielinksnius". Daug rašė į laikraščius lietuvių kalbos reikalais. Dalyvavo Terminologijos Komisijoj, o vėliau rašybos komisijoj. Ir visai susilpęs, net karo ligoninėj būdamas, dirbo, net studentus egzaminavo. Vasarą ilsėdavosi Pala n g o j e. 1930 m. vasario m. susirgo gripu ir 23 vasario mirė. Į kapus palydėjo tokios minios, kokių Kaunas nebuvo matęs. Palaidotas Kauno kapuose, kur ilsisi Jauniaus ir Būgos kaulai.

J. Jablonskis visuomenės ir kalbos reikalais rašė per ilgus 47 metus. Pradėjo dar 1883 "Aušroje" ir nenustojo ligi mirties.

Nors jis pirmiausia buvo kalbininkas ir rūpinosi kalbos dalykais, bet jam rūpėjo ir **kitos tautos gyvenimo** sritys. Daug rašė apie visuomenės vargus, gemmus ir negeroves. Ypačiai jam rūpėjo **Lietuvos mokykla,** mokytojai, vadovėliai. Daug jis rašė straipsniu tais reikalais. Jis parašė ne tik lietuvių k. gramatika ir skaitymus, bet davė ir kitu dalyku terminus. Kai rusų laikais, į Panevėžio mokytojų seminariją buvo leista stoti ir lietuviams, su [illegible] straipsniu jis ragino lietuvius stoti į šią mokyklą. Jam Lietuvos mokykla buvo širdies dalykas!

Jis visada kalba tiesiai, atvirai, iš širdies ir nieko kita netrokšta, kaip tik patarnauti savo tautai. Jo raštai ir šiandien mūsu visuomenė [illegible] tų ir keltų, jei tik jie būtų gaunami. Pasirašinėjo, ypač spaudos draudimo metu, J. Obelaičiu, P. Kriaušaičiu, Kirveliu, Nusmuko ir kitaip. Visur ryškus jo kalbos taisyklingumas ir savitas stilius. Bet svarbiausia jo darbo sritis tai kalbos reikalai. Jis teisingai vadinamas **mūsų rašomosios kalbos kūrėju.** Per 40 su viršum metu jis puoselėjo rašomąją mūsų kalbą, visą laiką pridėjęs ausį prie jos šaltinio — gyvosios žmonių kalbos, ją sistemino, grynino nuo svetimųjų užneštu šiukšlių, rašė jos vadovėlius, taisė kitus, pats mokėsi ir kitus mokė. Ranka rankon [illegible] atgimimo laiku lietuvių kalbos [illegible] sius, kad visos kalbos yra kilusios iš lietuvių k., ir esančios tik žargonas ir todėl nėra reikalo lietuviams mokytis savo kalbos, gryninti ją nuo svetimybių. Jis pats stengėsi iš pirmųjų šaltinių — liaudies mokytis lietuvių kalbos. [illegible] jis remiasi [illegible] kalbos vartosena, savo terminus sutvirtina pavyzdžiais iš jos [illegible] (ar tais ir geresniu rašytoju kalba), tuo būdu kartu ir nurodydamas kelią, kuriuo turi eiti kalbininkas, rašytojas publicistas. Tai jis pabrėžia atvejų atvejais.

Jausdamas, kad naujas gyvenimas reikalauja ir naujų žodžių, jis jų davė, bet atsargiai, nusižiūrėdamas į žmonių kalbos polinkius ir pavyzdžiu. Svarbiausi jo raštai: "Lietuvių kalbos gramatika", "Lietuvių k. sintaksė", "Linksniai ir prielinksniai", "Mūsu rašyba", ir "Mūsų žodynėlis". Jo gramatika išėjus, galima sakyti, visa mūsų šviesuomenė, ypač mokytojai ir laikraštininkai. Vyresnioji to meto mūsų inteligentija buvo ėjusi dažniausiai svetimas mokyklas ne tik žodynas bet ir sintaksė mūsu inteligentu net iš dalies rašytojų bei laikraštininku buvo apsikrėtę kalbos bei galvosenos svetimybėmis. Jablonskio gramatika, knygų recenzijos ir šiaip kalbos straipsniai visur mokė, kaip reikia taisyk-

K. Šimonis KARALAITĖ

Apie retus žmones ir retą dorybę

Emil Fiedler,

EMIL FIEDLER,
vokietis kunigas, po ano Didžiojo karo parašęs keletą knygų religiniais ir socialiniais klausimais. Į lietuvių kalbą buvo išversta "Ofenzyva ar defenzyva" ir "Naujasis žmogus". Straipsnis paimtas iš antrosios knygos, kurią išvertė P. Stočkus.

Neapetitiška draugija — tie liežuvninkai. Kaip juodvabaliai jie puola ant visko, kas bjauriai dvokia. — Ir pilni išdidaus džiaugsmo neša šie gyvulėliai kitų žmonių purvą draugams ir pažįstamiems, jausdami didžiausį pasitenkinimą galį būti įdomūs! O žmonės, jiems taip laisvai kalbant, net nepasibjauri jais!

Drauge, jei tu mėgsti santaiką ir gerą orą savo namuose ir švarumą savo gričioje, tai grūsk, nieko nelaukdamas ir nežiūrėdamas, laiptais žemyn visus tuos savanorius "reporterius".

Kiekvieno krikščionio absoliutinis principas turi būti: apie kitą aš sakau tik tai, kas gera! Jei nežinau nieko gera, — kamgi man reikia žinoti apie jį ką nors blogo, jei mano pareiga, vieta iš manęs to nereikalauja? Jei aš apie kitą nieko gero nežinau — tegu sau būna, kas nori — aš laikau liežuvį!

Jei aš tik vienas težinau kito kaltę — gerai! Iš manęs niekas jos nesužinos! Aš laikysiu garbe būti nariu tylėjimo klubo, kilniausio ir rečiausio iš visų klubų. Be to, jei kas turi noro būti miesto laikraštpalaikiu, nemalonaus įvykio pranašėju — į sveikatą! Aš vis dėlto ne!

Jei kito kaltė nežinoma ir aš vienui vienas, kuris ją žinau, — geras uždavinys, — tai kito garbė mano rankose! Broli, gali būti ramus! Mano rankose ji be pavojaus. Tavo garbės aš nemesiu į purvus, tavo silpnybės aš neparodysiu kitiems! Aš nemesiu nė vieno akmens! Aš krikščionis! Mano Mokytojas nemėgsta mėtymo akmenimis.

Taip! Bet jeigu gi atsitikimas yra jau viešai žinomas? Ar tai dar gali kiek nors pakenkti? Gal kitam jau ne, bet tau pačiam, atpasakojančiam! Gal kitas pats yra pražudęs savo garbę. Tai jo dalykas! Bet pasakyk man, ar padoru lavoną mėtyti akmenimis? Tad neužsiimk tuo, jeigu nori būti valyvas žmogus!

Taip pat ir svetimoterės kaltė (Jon. 8) buvo viešai žinoma. Pariziejai jau buvo pasirūpinę, kad visas miestas sužinotų naujausį skandalą. Vargšę, šios gaujos užsiundytą moteriškę, kuriai iš išverstų akių žiūrėjo mirties baimė, per svarbiausias gatves jie buvo atvilkę į šventyklą. Čion pas Nazareto Rabbi! Išganytojas nusigręžė iš pasipiktinimo. Ne iš pasipiktinimo šia nupuolusia moteriške! Tikrai ne! Bet iš pasipiktinimo šiais bejausmiais žmonėmis. Viešpaties sieloje suliepsnojo pyktis. Tačiau išoriniai Jis ramus. Jis pasilenkia, ir Jo ištiestas pirštas rašo smėlyje nesuprantamus žodžius. O jie šaukia toliau! Kristus atsistoja. "Kas iš jūsu be nuodėmės, tegul pirmas meta į ją akmenį." Ir vėl jis pasilenkia ir rašo toliau, — nesuprantamas raides į smėlį, Dievo sprendimus į žemės dulkes. Kiti gi vienas po kito nukiūtina: seniausi ir garbingiausi rėkikai pirmieji. Pasiliko tik Nesuteptasis ir nusidėjėlė. Bet Jis nemetė nė vieno akmens. Skaistusis buvo jos išgelbėtojas, ne teisėjas...

Tiesiog nuostabu su kokiu abejutiškumu ir sielos ramybe tiek nesuskaitomai daug krikščionių klauso Viešpaties žodžiu: "Neteiskite, kad nebūtumėte teisiami, nes kokiuo teismu teisiate, tokiuo ir jūs būsite teisiami, ir kokiuo saiku seikėjate, tokiu ir jums bus atseikėta!" (Mat. 7, 1-2).

Ar begali būti aiškiau? Atrodo, kad daugumas krikščionių šituos Viešpaties žodžius laiko posakiu, tinkančiu tik atmintinai išmokti. Gal Išganytojas ne visai rimtai apie tai manė? Aš jums sakau: Viešpats apie tai baisiai rimtai manė! Tuo pasakymu Jis įdėjo kiekvienam žmogui į jo rankas amžinas jo amžino likimo svarstykles! Saiką, kuriuo būsi seikėjamas, tu pats pasidarai! Tau bus tas saikas, kuriuo tu kitus seikėjai! Mielas drauge, įsigyk sau mažą saiką, į kurį maža arba nieko nepareina kito kaltės; saike padaryk tiek skylių, kad dar ir tas maža kitojo kalčių iškristų! Tai saikas, kuriuo Dievas seikės tavo kaltę! Drauge, tu pats jį dirbi!

Paties Išganytojo tėra aprobuotas tik vienas saikas: saikas, kuriuo kitus seikėji!

Jeigu tu nori mokytis išmintingai tylėti, tai aš tau pasakysiu dar vieną Mokytojo pasakymą. Jis liečia pridengimą. Juk gi tu žinai, kad tylėjimas yra, tarsi, didelė, švelni antklodė, kuria galima daug ir daugelį pridengti. O Kristaus pasakymas yra toks: "Buvau nuogas, ir jūs mane pridengėte" (Mat 25, 31-46). — Griežtas priekaištas! — Viešpatie! Juk mes Taves niekada nematėme. Jei [illegible] Tave nuogą matė, būtume nu[illegible] nuo savo kūno rūbus ir tau atidavę! (Tikėk man! Jie nemeluoja! Jie būtų tikrai taip padarę, jei būtų patį Viešpatį nuogą pamatę, — o jie niekada jo nematė).

Nekarta mažiausiojo Kristaus brolio — [illegible] garbė buvo suminta, suteršta. Tokie [illegible] teatrodo! Mažiausias — visų mažiausias — ir nė vienas nenori nė karto prie savo [illegible] pridėti tokiam žodžio "brolis"! — [illegible] Juk tai žmogžudžiai, paleistuvės, girtuokliai, kaliniai...Ir žmonės sustoja gatvėje, ir rodo pirštais į juos, ir lydi juos pikta kalba.

Drauge! Meilės pilnas tylėjimas ir širdy atjautimas yra gražesnis ir sunkesnis ir retesnis, negu meilės pilnas kalbėjimas! Meilės pilni žodžiai gali būti kartais melas ir klasta; meilės pilnas tylėjimas — niekados! Jei nori būti kilniažmogis, mokykis krikščioniškai tylėti!

Tu privalai turėti garbės troškimą prigulėti prie retų žmonių, turinčių rečiausią dorybę: išmintingą tylėjimą!

JONAS JABLONSKIS

(Pradžia 3-čiame pusl.)

lingai lietuviškai rašyti, kalbėti ir net galvoti! Jis įsakmiai nurodo gyvąsias kalbos versmes: 'Norint savo kalbos išmokti ir eiti paskui —su savo plunksna — į žmones, reikia mokėti pirmiausia žmonių dainos, pasakos, priežodžiai suprasti ir jų kalbos turtais bangenybėmis ste-[illegible]tis" ("Vairas" 1915 m. Nr. 9, 125-6 p.). Jis moko semtis kalbos turtų iš visų mūsų tarmių ir praturtinti rašomąją kalbą, svarbiausia paremtą suvalkiečių tarme. Jam ypačiai rūpi mokyklos kalba; jis kietai reikalauja grynos, taisyklingos ir lengvos vadovėlių kalbos. Per jo rankas, tidžiai recenzuojama, perėjo didelė mūsų vadovėlių ir mokyklinių skaitimų dalis. Jis taiso ir mūsų rašytojų kūrėjų kalbą; leidžiasi į ilgas diskusijas su V. Krėve, B. Sruoga ir kitais (rašytojai kalbininkus net "blusinin k a i s" apšaukia). Ima nagan naujovininką St. Dabušį, kartais Vireliūną.

Rašybos dalykai jam irgi rūpėjo nuo "Varpo" laikų. Per tokį ilgą laiką buvo kilę visokių sumanymų rašybą tvarkyti, lengvinti. Jablonskis dėl tų visų sumanymų irgi savo žodį tarė. Tad jo raštuose atsispindi visa to meto mūsų rašybos istorija. Remda m a s i s mokslo ir praktikos reikalavimais, jis gynė rašybą nuo visokių iškrypimų ir nevykusių reformų. Dėl to daug polemizavo su Basanavičium, J. Bagdonu, Jakštu, Būga ir kitais. Būdamas pedagogas ir čia jis pirmiausia troško vienybės. 1917 m. Voroneže išleido ilgų metų galvojimo darbą "Mūsų rašybą". 1918 m. parvažiavęs į Lietuvą ir radęs Lietuvių Mokslo Draugiją Vilniuje leidžiant vadovėlius kiek kitokia rašyba, ir pats tą vilniškę rašybą priėmė; svarbiausia — vienybės dėliai.

* * *

Minėdami kalbos Didįjį Kūrėją, turime ir mes daugiau meilės ir susirūpinimo savajai kalbai parodyti. Saugoj i m a s lietuvių kalbos grynumo, stengimasis mokyklinį jaunimą deramai kalbos išmokyti — kiekvieno širdies pareiga.

STOKIM Į DARBĄ UŽ MYLIMĄ ŠALĮ

Kelios mintys iš prof. Ant. J. Vasiliausko paskaitos, skaitytos vasario 12 d. Brocktone, minint Lietuvos Nepriklausomybės šventę.

LIETUVA — NE TUŠČIAS ŽODIS

Lietuva mums ne tuščias žodis. Kai jį tariame, visai nejučiomis mūsų mintys skrenda į gimtąjį kraštą. Tarsi matome sodybas, takelius ir kelelius, kuriais jauni vaikštinėjome; tarsi regime upelius, šilelius, laukus ir pievas su pažįstamais ir draugais. Lyg skamba dainos ir juokai, lyg aidi per laukus liūdna šermenų procesijos grėsmė. Iš tų atskirų vaizdų kyla visos Lietuvos paveikslas su visomis nelaimėmis ir vargais, laimėjimais ir džiaugsmais. Sklaistos istorijos lapas po lapo ir mums sako, kokia kieta lietuvio dalia. Visas Lietuvos gyvenimas — nenutraukiamų kovų grandinė, kovų už savo žemę, savo tikėjimą ir laisvę. Nebuvo valandos, kad kas nebūtų troškęs užgrobti Lietuvos. Kiekviena Lietuvos žemės pėda aplaistyta ašaromis ir krauju.

LIETUVA — GYVA KIEKVIENO ŠIRDYJE

Ypač dabar Lietuvai yra sunku, kai tūkstančiais žmonės žudomi, tremiami mirčiai į Sibirą, kai visas kraštas didžiule koncentracijos stovykla paverstas. Tokios Lietuvos, kokią palikome, kokią matė mūsų akys, jau nebėra. Užtat yra kita Lietuva — Lietuva gyva kiekvieno lietuvio širdyje. Šitos Lietuvos niekas negali pavergti. Ji stoja į atvirą kovą su raudonuoju slibinu. Partizanai žūsta, partizanai susisprogdina, bet Lietuvos neišsižada. Į kovą įsijungė vyrai ir moterys, jaunimas, seneliai ir net piemenukai. Ateina žinios apie jų karžygišką mirtį. Lietuviškoji dvasia ten nepalūžusi, nesusilpnėjusi. Ir kol bent vienas lietuvis bus gyvas savo tėvų žemėj, tol neturės ramybės dabartiniai Lietuvos skriaudėjai.

O kiek mūsų širdyse gyva Lietuva? Ar sruvąs brolių kraujas mums nieko nesako? Jis daug sako. Tūkstančiais lietuvių, likimo išblaškytų po toliniausius pasaulio kampus, renkasi drauge, protestuoja, šaukia, kad Lietuva visur gyva. Lietuva pasauly gyvesnė, kaip prieš dešimtį metų.

LIETUVĄ PASAULIS IMA GERIAU SUPRASTI

Pasaulis jau pradeda praregėti. Jau pradedama suprasti, jog taip kovoti už laisvę gali tik tauta, tikrai laisvės verta. Šiandien Lietuvos būklė tarptautinės politikos arenoje stipresnė, kaip bet kada.

Štai prieš keletą dienų apskriejo žemes mums maloni žinia: Lietuva primta į laisvų tautų vieningos Europos sąjūdį. Pakankamai dar neįvertinama šio didžio laimėjimo. Juk Lietuva vėl sėdi už vieno stalo su Anglija, Prancūzija ir kitais laisvę branginančiais kraštais. Tai Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto nuopelnas.

Kitas laimėjimas yra Amerikos Lietuvių Tarybos išgautas Valstybės Dep-to pažadėjimas leisti į pasaulį lietuviškos radio transliacijos per "Voice of America". Atskirų Amerikos valstijų "Lietuvos dienos", taip pat rodo, kad jungtinės kovos pastangos neina veltui, kad mūsų aspiracijos suprantamos. Tačiau kovos galas dar toli.

KĄ MES PATYS GALIME?

Grįžkime patys į save: kur mūsų vieta šiame kovos fronte? Ką turime daryti, kad neliktume tautai skolingi. Lietuva deda mums kuklias, nepavojingas, bet nepaprastai svarbias pareigas: 1) išlikti lietuviais, 2) visur ir visada skelbti pasauliui komunizmo daromą mūsų tautai skriaudą, 3) aktyviu darbu ir lėšomis prisidėti prie Lietuvos laisvinimo.

Tėvų žemėje kas dieną, kas valandą žūsta lietuvis. Todėl kiekvieną jaunuolį, kiekvieną kūdikį svetur turime išsaugoti, išauklėti susipratusiu lietuviu. Amerika bus tas aruodas, iš kurio laisvės valandai atėjus, galės būti papildytos tėviškės laukų tuštumos. Lietuviais turime būti netik per šventes, netik susirinkimuose, bet visame gyvenime. Lietuvis lietuviui turi būti daugiau kaip brolis. Visais būdais palaikykime savuosius. Tenenueina nė vienas centas į kitataučio kišenę. Be to, kovodami su mūsų tautą naikinančiu bedieviškuoju komunizmu, turime nusigręžti nuo bet kokios bedievybės. Mūsų siekimuose esame reikalingi pagelbos ir aukštesnių, antgamtinių jėgų.

NEPRALEISKIME NĖ VIENOS PROGOS!

Vien savo jėgomis laisvės nelaimėsime. Turime įsigyti draugų, turime parodyti netik mūsų, bet viso žmoniško gyvenimo didžiausiąjį priešą. Demokratiškame krašte ypatingos reikšmės turi visuomenės opinija. Skleiskime teisybę apie priešą visiems ir visomis progomis: ir darbo pertraukomis fabrikuose, ir įstaigose, ir pramogų bei pasilinksminimų vietose. Tenelieka nė vieno žmogaus laisvuose kraštuose, kuris nežinotų, kas jo laukia, jei komunizmas nebus sunaikintas.

JOKIA AUKA NEGALI BŪTI PERDIDELĖ

Vėl turime neužmiršti, jog esame nedidelė tauta. Tarp kitų laisvų tautų turime išsikovoti sau tinkamą vietą. To siekia mūsų bendros organizacijos, kuriose dirba pasišventę žmonės. O šiame krašte, geriau kaip kur kitur, aišku, kad be pinigo nieko nepadarysi. Lietuvos laisvinimo darbui reikia lėšų. Nebūkime šykštūs, dėkime auką. Duokime šios brangios šventės proga bent po vienos dienos uždarbį tėvynės labui. Dar labiau visiems lietuviams pritiktų savo noru apsidėti nuolatiniu mokesčiu Lietuvos laisvinimo reikalui. Nesusilaikykime, nepasigailėkime, o gal kaip tik kokiam ypatingai svarbiam reikalui pritruks to dolerio, kurį paliksi savo kišenėje neatlikęs lietuvio pareigos? Ar sąžinė galės būti tada rami? Tėvynę vaduojant joks darbas negali būti per sunkus, jokia auka ne-gali būti per didelė!

Tas nelietuvis, kurs tėvynę bailiai, kaip kūdikis apleis, kursai pamins, ką bočiai gynė per amžius karžygių keliais.

Amerikos Legionierių Lietuvių Postas Baltimorėje. Viduryje kapelionas kun. Dr. L. Mendelis.

APLANKĖ ĮGALIOTAS LIETUVOS MINISTERIS P. ŽADEIKIS

Dalyvavo ir kalbėjo Lietuvos pasiuntinybės atache J. Kajeckas, prof. J. Stanka ir Kongreso atstovas, kurie reiškė Lietuvai užuojautą

BALTIMORE, MD.

Vasario 16 sukaktuvių minėjimas

ALT Valdyba suruošė Nepriklausomybės paskelbimo minėjimą sekmadienį, vasario 19 d. Visą minėjimo programą suorganizavo naujakūriai.

Minėjimui buvo skirtos dvejos šv. Mišios — 10 ir 11 val. Per pirmutines Mišias giedojo buv. tremtinių choras, B. Jonušo vadovaujamas. Antros, iškilmingosios šv. Mišios buvo aukotos už Lietuvos kankinius. Į šias šv. Mišias atvyko Am. Leg. Lietuvių Postas. A. Dranginiui vadovaujant, prie altoriaus buvo išstatytos vėliavos, kurių jų tarpe ir tremtinių vėliava, perjuosta gedulo raisčiu. Per abejas Mišias pamokslą sakė kun. P. Damurauskas.

Viešas minėjimas Lietuvių salėje. Paskirtą valandą didelė salė jau buvo pilnutėlė. Pagerbus tautines vėliavas, minėjimas pradėtas malda.

Mūsų iškilmę aplankė garbingas svečias, įgaliotas Lietuvos Ministeris Washington'e p. Žadeikis ir tarė pasveikinimo žodį. Minėjimo kalbą pasakė prof. J. Stanka, taip pat atvykęs iš Washington. Jis kalbėjo, kad Lietuva pasirodė nepriklausomybės verta ir kad, laisvę mylinčioms tautoms padedant, ji vėl bus laisva. Kalba buvo išklausyta su dideliu susidomėjimu, nes p. profesorius kalbėjo vaizdingai ir įtikinamai. Kun. dr. L. Mendelis kvietė visus, senuosius amerikonus ir naujakūrius nepamiršti Lietuvos ir bendromis jėgomis dirbti jos vadavimui.

Adv. El. Armanavičienė kvietė susirinkusius aukoti Lietuvos vadavimo fondui. Surinkta buvo salėje: 201.11 dol., kun. dr. L. Mendelis paklojo 100 dol., naujakūriai anksčiau sudėjo 190 dol., iš viso — 491.00 dol.

Meninėje minėjimo dalyje aktorius. p. Palubinskas padeklamavo N. Mazalaitės novelę "Nežinomojo kareivio kapas". Buv. tremtinių choras padainavo keletą liaudies dainų. Pabaigai sugiedota "Leiskit į Tėvynę" ir tautiniai himnai.

Deklamacija ir dainavimas buvo tikrai gražiai atlikta. Plojimams tiesiog nebuvo galo. Reikia stebėtis, kad B. Jonušas per trumpą laiką pajėgė paruošti ir dar ne bet kaip tiek dainų. Turime atsiminti, kad dirigentas ir dainininkai dirba dirbtuvėse ir, tik nutraukdami savo poilsio laiką, gali daryti repeticijas. Dirigentui ir choro dainininkams priklauso didelė padėka, kurią susirinkusiems gyvai pritariant, viešai pareiškė buv. tremtinių Draugijos pirmininkas adv. Alg. Leonas.

Minėjimas tikrai gerai pavyko. Visiems rengėjams priklauso padėka.

Tradicinė minėjimo puota

Ir šiemet, kaip kas metai, ALT Valdyba suruošė Lietuvių salėje minėjimo puotą (banketą). Atsilankė gražus kviestųjų svečių būrys. Puotos branduolį sudarė šie svečiai: Lietuvos pasiuntinybės atašė J. Kajeckas, USA Kongreso atstovas (iš Maryland valst.): V. P. Bolton, G. H. Falon, E. A. Garmatz ir L. G. Sasscer; kun. dr. L. Mendelis, radijo komentatorius MacFarlane, Baltimorės miesto majoro pavaduotojas, Amerikos Legiono Lietuvių posto vadas A. Dranginis ir kiti. Iš viso svečių buvo per 200.

Lietuvių Posto vadui A. Dranginiui komanduojant, į sceną iškilmingai atneštos abiejų tautų ir draugijų vėliavos. Sugiedoti tautiniai himnai.

Puotai vadovavo A. Miceika, ALT Valdybos pirmininkas. Kun. dr. L. Mendelis puotą pradėjo ir baigė malda.

Pirmas kalbėtojas, p. J. Kajeckas, vaizdingai nupasakojo Lietuvai daromas skriaudas ir reiškė viltį, kad tie vargai turės baigtis laisvės atgavimu. Jis kalbėjo: "Lietuvis dabar savo krašte ne šeimininkas, bet vergas. Žmogus nusavintas. Kraštas paverstas elgetynu ir kapinynu... Bet jokis tironas neamžinas. Kaip kadaise prez. F. D. Rooseveltas lietuvių delegacijai pasakė, kad Lietuva bus laisva, taip, tikėkimės, netolimas laikas, kada kitas USA prezidentas pasakys: Lietuva jau laisva". USA kongreso atstovai savo kalbose reiškė kenčiančiai mūsų šaliai užuojautos, ragino lietuvius nenusiminti ir nedviprasmiškais žodžiais pareiškė, kad laisvę mylinčioji Amerikos demokratija Lietuvos reikalo niekuomet nepamirš. Maryland valstijos gubernatorius, negalėdamas puotoje dalyvauti, atsiuntė raštą, kuriuo 1950 m. vasario 16 d. Maryland valstijoje skelbiama "Lietuvos respublikos diena". Tą pat per savo atstovą pareiškė ir Baltimorės majoras. Radio komentatorius MacFarlane, be ko kita, pasakė, kad lietuviai savo tautos reikaluose šauktųsi Dievo ir Švč. Marijos pagalbos.

Išklausius pagrindinių kalbų, buvo priimta rezoliucija, kurioje reikalaujama, kad UN priverstų Rusiją išsikraustyti iš Lietuvos, kad būtų atstatyta nepriklausoma Lietuvos valstybė, kad neatidėliojant būtų ratifikuota genocido konvencija. Rezoliucijos nuorašą priėmė dalyvavusieji puotoje Kongreso atstovai.

Oficialinę puotos dalį baigė savo žodžiu kun. dr. L. Mendelis. Jis ragino specialia rezoliucija padėkoti p. Prezidentui Trumanui už DP įstatymo priėmimą ir iš viso už palankumą tremtinių klausimus sprendžiant. Susirinkusieji pasiūlymui gyvai pritarė.

Pavojingai sumušė lietuvį

BRIDGEPORT, CONN.

Š. m. vasario mėn. 18 d., šeštadienį, nežinomas piktadarys įsiveržė į Aleksandro Vilčinsko siūvyklą ir jį pavojingai sumušė. A. Vilčinskas, 76 m. amžiaus, nuvežtas į Šv. Vincento ligoninę be sąmonės. Piktadarys tuo tarpu neišaiškintas.

Atliekame Spaudos Darbus

Laikraštis "Darbininkas" turi įrengęs modernišką spaustuvę, kurioje atlieka įvairiausius spaudos darbus, skubiai ir nebrangiai.

SPAUSDINAME:

knygas, pemfletus, atvirutes, konstitucijas, plakatus, tikietus, vizitines korteles, parengimų programas, įvairius cirkuliorus, laiškams antraštes, konvertus, vestuvių pakvietimus ir kitokius spaudos darbus.

Visais reikalais kreipkitės:

"DARBININKAS"

366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

GENEVA AS ADVERTISED IN HOUSE BEAUTIFUL

Feel like falling in love again?

Talk about love at first sight! One look at these softly sparkling white-enameled Geneva *steel cabinets*, and your heart can't help but begin to sing. One glance at the heirloom beauty of this radiant Geneva lifetime stainless steel sink, and your pulse is sure to pick up the refrain.

Can't you just see *your own* gorgeous Geneva Kitchen . . . planned exactly the way *you* want it? Handy as all get-out—with big, deep base and wall cabinets to keep *all* your supplies within arm's reach. Wide-open—with work surfaces big enough to hold all the paraphernalia of meal-getting and still leave room to spare. Efficient—with all the step-saving accessories you've always wanted. And everything perfectly matched for enduring beauty in easy-to-keep-clean enameled steel.

Whatever your ideas, wonderfully efficient Geneva units and accessories are available to make this kitchen *yours alone!* See for yourself . . . see your Geneva dealer *today!*

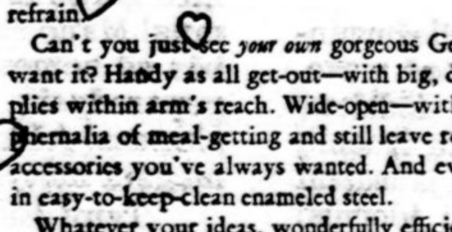

Handsome time and work saver! *Your Geneva Stainless Steel sink is a complete work center in itself. Deep single or double bowls—spacious drainboards. Extra wide fixture ledge with handy spray attachment. Satin-smooth surface for easy cleaning, lifetime beauty. Fully sound deadened. Big, roomy cupboards and drawers.*

GENEVA *Personalized Kitchens*

Tel. 899 8929

NOW ON DISPLAY AT

RAY MUCCI'S INC.

1065 Montello St., Brockton, Mass.

Atidaryta Trečiad., Ketv. ir Penkt. iki 9 val. vakarais.

Duodame uždyką virtuvėms apskaitliavimą.

Nereikia įmokėti. 3 metai išsimokėjimui.

Baltijos valstybės buvo užpultos iš pasalų

Karo bombonešiai skrenda į Baltijos sostines. Sovietų diplomatai sukčių ir diversantų rolėje. Padirbti pasai. Suokalbiai bolševikų atstovybėse. Išdavikai ir parsidavėliai.

Sovietų slaptosios policijos (NKVD) agentas, majoras Petrovas, kurio atsiminimus išspausdino šveicarų laikraštis "La Tribune de Geneva", mums pasakoja apie Baltijos tautų okupaciją. Iš praėjusio numerio (14) prisimename, kad jis 1939 m. lankė rusų šnipus Vokietijoje ir Šveicarijoje. Paskui jis grįžo į Rusiją ir 1940 m. dalyvavo Baltijos valstybių okupacijoje. Pasiklausykime jo pasakojimo!

Mes buvome įsipareigoję, bet...

(ELI). Petrovas dirbo vėl Maskvoje NKVD. Vieną birželio vakarą jį pakvietė pas NKVD užsienių departamento šefą Dekanozovą, kuris sykiu buvo ir užsienių reikalų komisaro pavaduotojas. (Užsienių reikalų komisariatas ir NKVD dirbo glaudžiam kontakte. Abi įstaigos buvo toj pat gatvėj viena prieš antrą). "Dekanozovo darbo kabinete radau keletą nepažįstamų asmenų. Vieno jų veidas man priminė pažįstamus bruožus. Prieš pasakant Dekanozovui jo vardą, prisiminiau — Višinskis. Tai, ką išgirdau iš Dekanozovo lūpų, manęs nė kiek nenustebino. Nuo savo kelionės Vakaruose aš nustojau bet kuo stebėtis. Patyriau, kad esu priskirtas į kelionę sykiu su Dekanozovu, Višinskiu ir pačiu Ždanovu. Pastarajam, dešiniajai Stalino rankai, atrodę, yra lemta šiuo metu, daugiau negu pačiam Molotovui, "tęsti didįjį Lenino ir Stalino darbą". Mes turėjome vykti į Baltijos kraštus. Mes buvome sudarę su kiekvienu tų kraštų normalius diplomatinius santykius, nepuolimo sutartis, tarpusavio pagalbos sutartis, pagal kurias mes buvo įsipareigoję nesikišti į jų vidaus reikalus ir respektuoti jų nepriklausomybę ir sienų neliečiamybę".

...Stalinas pavedė naują misiją

"Kai visi šauktieji susirinko, Dekanozovas išsitraukė iš spintos raudonų knygelių ryšulį. Tai buvo sovietiniai pasai diplomatiniams kurjeriams. Vieną padavė Višinskiui, mums padalino kitus ir paskutinį pasiliko sau: "Andrėj Aleksandrovičiui skyrium įteiksiu." Paskum pasakė mums trumpą kalbą, kurios turinys buvo šis: politbiuro nutarimu ir drg. Stalino valia yra nusistatyta spręsti Sovietų Sąjungos šiaurinių - vakarinių sienų saugumo problemą. Jūs žinote, kad Baltijos kraštų buržuazinės vyriausybės, būdamos tarptautinės reakcijos tarnyboje, nepajėgė šios problemos išspręsti. Atvirkščiai. Šių valstybių vyriausybės, taikydamosi Paryžiaus ir Londono biržų įsakymams, daro viską, ką tik gali, kad tarpusavio pagalbos sutarimus su mumis padarytų neveiksmingus. Jūs žinote taip pat, kad pasireiškė negirdėtų provokacijų prieš mūsų karines ir jūrines bazes tuose kraštuose; mūsų kareiviai grobiami ir žudomi. Partija ir draugas Stalinas asmeniškai jums patiki misiją su dideliu atsakingumu. Imdamies visų atsargumo priemonių, jūs turite sudaryti sąlygas, įgalinančias baltų kraštus ištikimai respektuoti nuostatus tarpusavio pagalbos paktų, pasirašytų su Sovietų Sąjunga. Šitų nuostatų tikslas palengvinti garbingajai ir nenugalimajai raudonajai armijai įvykdyti savo uždavinį: apginti socialistinės tėvynės šiaurės vakarų sienas ir Lenlingrado miestą, didžiosios spalių revoliucijos lapšį. Jeigu Latvijos ir kitų Baltijos kraštų darbininkai, nori, kad naujasis režimas būtų pavadintas "sovietinis ir socialistinis", tai draugas Stalinas pasakė, kad šitam siekimui mes nė kiek neprieštarausime".

Višinskis susijaudinęs

"Po kelių valandų bombonešiai nešė į Kauną, Rygą ir Taliną sovietinius ministerius, užsimaskavusius diplomatiniais kurjeriais. Kiekvienas jų buvo lydimas padėjėjų, užsienių reikalų komisariato, saugumo ir partijos centro komiteto pareigūnų. Visi šie siunčiamieji turėjo šefą —nedidelį, apskritą žmogelį, pomaduotą, su ūsiukais a la Hitler. Jis buvo pasišalinęs į lėktuvo kampą ir atrodė dar mažesnis, prislėgtas jam duoto per didelio parašiuto. Protarpiais jis davinėjo ženklą savo maža mėsinga ranka, ir tuojau Višinskis lenkėsi iš savo sėdynės prie jo, su didele pagarba ir vergiškumu klausydamas, ką jam sakė šitas žmogeliūkštis. Buvo girdima tik Višinskio: "Taip, Andrėj Aleksandrovič... Klausau, Andrėj Aleksandrovič... Bus padaryta, Andrėj Aleksandrovič..."

"Ryga staigiai išniro iš rytmetinio rūko, ir mūsų lėktuvas nusileido sovietų kariniam aerodrome, kurį Latvija turėjo perleisti Sovietų Sąjungai. Višinskis, apsišarvavęs neteisingu pasu, išlipo iš lėktuvo ir išvyko iš aerodromo sovietų automobiliu organizuoti rusų agresijos pačiame Latvijos viduje. Pastebėjau, kad Višinskis buvo aiškiai susijaudinęs. Tai buvo jojo pirmoji diplomatinė misija. Nuo tada jis įsigijo didelę praktiką.

Burlokiškas batas Estijos žemėj

"Aš pats likau su Ždanovu, kuris tęsė savo kelionę į šiaurės rytus. Perskridome Rygos įlanką ir tuoj pat po savim pamatėm estų ūkininkų sodybas, rūpestingai įdirbtus laukus ir medžiais nusodintų kelių juostas. Kai mes sklendėme viršum estų sostinės, tas kraštas nenujautė pavojaus, kurį reiškė šitas žalias lėktuvas nešdamas ant savo žvaigždės spindulių raudoną kraują.

"Sovietiniame karo aerodrome mūsų atvykimo laukė garbės sargyba ir orchestras. Pirmiesiems saulės spinduliams sublizgus vienas iš "Sovietų Sąjungos, draugiškos ir kaimyniškos", įžymybių užmynė savo koja estų žemę. Jeigu Estijos užsienių reikalų ministerijos protokolo šefas nesiskubino jo sutikti, tai tikrai nebuvo jokios estų vyriausybės klaidos, nes jai tebuvo pranešta apie taikingų diplomatinių kurjerių atvykimą.

"Mes riedėjome bundančios sostinės gatvėmis. Keistas jausmas pagavo mane. Stebint pavyzdinga švarumo gatves, gražius parkus, luksusinę statybą, ramius gyventojus, gerai išrodančius, gražiai apsitaisiusius, maisto ir gėlių kalnus rinkoje, man atrodė, kad aš tatai jau esu kur matęs. Taip. Tikrai čia buvo taip kaip Ženevoje. Tikrai taip kaip Ženevoje. Ir man atėjo galvon tada pratarti mano šefo žodžiai: "Taip, čia komunizmas tegali būt įvestas durtuvų pagalba".

Molotovo veidmainystė

"Atvykus į seną sovietų diplomatinės misijos pastatą, man dūrė į nosį kareivinių kvapas. Prie durų kambario, kuriuo aš turėjau dalintis su dviem kolegom, raudonarmietis, atsisėdęs ant grindų, valė šautuvą.

— Drauge, ei! drauge! — pratarė į mane, — ar neturi seno laikraščio? Papirosui susisukti!

"Ištraukiau iš savo apsiausto kišeniaus laikraštį. Prieš atiduodamas kareiviui, užmečiau akį į datą. Mano žvilgsnis pagavo stambiom raidėm tekstą: "Draugo V. M. Molotovo pranešimas aukščiausios tarybos sesijoj... Plepalai apie Baltijos kraštų sovietizaciją tegali būt naudingi tik Sovietų Sąjungos ir Baltijos kraštų priešam (karšti plojimai)". Taip, tikrai, šitas laikraštis jau buvo senas. Ir aš jį padaviau raudonarmiečiui.

Ždanovas moko, kaip savo kraštą išduoti

Andrėj Aleksandrovič Ždanovas, politbiuro narys, kompartijos centrinio komiteto propagandos šefas, Sovietų Sąjungos aukščiausiosios tarybos prezidiumo narys, užsienių komisijos pirmininkas, karo tarybos narys, kompartijos Leningrado tarybos sekretorius, nervingai žingsniavo po sovietų pasiuntinio Estijoje kabinetą. Suerzintu balsu jis dėstė laisvosios Estijos piliečiui, kaip šisai gali pagal jo nurodymus išduoti savo kraštą kaimyninei svetimai galybei...

— Betgi, drauge Sare, aš stebiuosi turėdamas gaišti laiką aiškindamas jums tokias elementarias tiesas. Pagaliau, ar mes — jūs ir aš — esame marksistai? Taip ar ne?

— Taip, esame marksistai, — sutiko liūdnai Ždanovo bendrakalbis. Jis buvo estų kompartijos sekretorius. Jis ir jo partijos nariai, būtent, pora šimtų fanatikų, gyveno nelegaliai, leisdami laiką marksistinio talmudo diskusijoms ar vykdydami šnipinėjimą Lubiankos naudai.

Kas yra marksistai?

— Jūs esate menki marksistai, jei mes esame priversti ginčytis dėl dalykų, kurie nėra verti ginčo, — žiauriai nukirto jį Ždanovas.

— Aš, — avansavosi būsimasis Estijos Stalinas netvirtu balsu, — aš tai labai gerai suprantu, drauge Ždanovai. Bet kiti. Juos sunku palenkti. Jo nestambus siluetas visiškai dingo didžiuliame fotelyje, ir aš tema-čiau jo rėmuotus akinius ir įraudusias ausis.

— Jeigu jūs negalit išlaikyti jų saujoje, tai esat menkas partijos vadas, — spirgino Ždanovas. Įraudusiom ausim figūra dar labiau susmulkėjo didžiuliame krėsle. Regimai Ždanovas prisiminė, kad jis dar svetimoj teritorijoj, ne savam krašte, ir kad negali būti klausimo po pasikalbėjimo išgabenti savo bendradarbį į Lubianką. Jo veidas sušvelnėjo:

— Labai gerai, labai gerai, drauge Sare. Jūs žinote, kad turite visą mūsų pasitikėjimą. Suprantame, kad mūsojo patyrimo, rusų komunistų patyrimo, jums dar trūksta. Taigi pamėginkite dar kartą paaiškinti savo draugams, kad nėra jokis marksizmas galvoti, jog proletarinė revoliucija įvyks barikadose pagal internacionalo garsą. Rusijoj galėjome jėga paimti Žiemos Rūmus. Bet kur buržuazija galinga, kaip tai yra pas jus Estijoj, atvira kova netinka.

Kam lieti savo draugų kraują...

Todėl, klausykit, jūs galėtumėt, mūsų padedami, nusukti savai buržuazijai sprandą. Bet tai pridarytų triukšmo. Mes gi norim išvengti viso tarptautinio incidento. Nepasisekimo, kurį mes pelnėme Suomijoj, mums gana. Pagalba iš mūsų pakurstytų kaimynus. Tuo tarpu kaimynai turėtų laisvas rankas. Ne, brangusis, revoliucija su barikadomis ir raudonomis vėliavomis čia netinka. Pagaliau, jos mes ir nereikalingi. Kam veltui lieti mūsų draugų kraujas? Sustojęs priešais Sare, Ždanovas jį tiesiai paklausė:

— Ar jūs, drauge, atsimenate, kas parašyta Lenino raštų XVIII tome 233 puslapy?

Sare išsigandęs mirksėjo akim.

— Pasakyta,—tai kiekvienas komunistas pas mus žino, kaip kitados žinodavo "Tėve mūsų",— iškilmingai tęsė Ždanovas, kirčiuodamas kiekvieną skiemenį: "Proletariatas, laimėjęs viename krašte, suorganizavęs socialistinę produkciją, turi nukrypti prieš kapitalistinį pasaulį, pritraukdamas kitų kraštų prislėgtąsias klases, jas pastūmėdamas sukilti prieš kapitalistus ir pagal reikalą panaudoti ginkluotas jėgas prieš eksploatatorių klases ir jų valstybes".

...jei galima užsislėpti už paravano

— Taip, taip, suprantam, kad po to, kai Sovietų Sąjunga yra čia, mes turime, jūsų pagalba, nuversti mūsų buržuazijos viešpatavimą,— pratarė Sare, purtydamas galvą.

— Šitai, šitai!—džiaugsmingai sušuko Ždanovas.

Klišė — Iš "Šv. Pr. Varpelis"

Su mūsų pagalba! Ir kadangi su mūsų pagalba, tai jūsų akcija turi būti subordinuota bendram planui. Šitas planas reikalauja išvengti įspūdžio, kad agresija eina iš šalies. Atvirkščiai. Reikia sudaryti gaivališko liaudies ir demokratijos sąjudžio iliuzija. Tai reiškia, kad komunistai, būdami pagrindinė revoliucijos jėga, privalo laikytis šešėlyje, užsislėpdami už paravano, kurį sudaro socialistai ir liberalai. Štai, ką jūs turite paaiškinti savo draugam. Ir jei jie šito suprasti nenorės, tai jiems juo blogiau. Aš negaliu gaišti.

Kaip bolševikai tvarko reikalus...

— Gerai, drauge Ždanovai. Šią pat naktį aš jiems klausimą pastatysiu kategoriškai. Jūs galite laikyti šį reikalą galutinai sutvarkytu.

Sarė išvykus, man padavė sąrašą, kurio pradžioj buvo Unt, vienas iš žymiausių Estijos komunistų vadų, priešingų Ždanovo planams.

— Dabar jų neliesime, — paaiškino Ždanovas, — nes čia komunistų tik sauja. Bet nuo dabar draugas Michailovas turės šiuos nenaudėlius pridaboti!

Draugas Michailovas buvo užsienių departamento įgaliotinis Baltijos kraštam. Sąrašo perdavimas jam reiškė, kad ankščiau ar vėliau Unt ir jo draugai turės pradingti.

Neturėjau laiko gerai perprasti tikrąją Ždanovo su Sare pasikalbėjimo prasmę, nes į kambarį buvo įvestas naujas svečias. Staiga Ždanovo veidas pasidarė malonus. Jis pakilo ir su nuoširdumu ištiesė abi rankas atvykusiajam.

Ponas Vares — Estijos Paleckis

— A, ponas Vares, esu laimingas Jus vėl matydamas. Tikiuos, kad jūs atnešat gerų žinių. Susidomėjęs stebėjau naujai atvykusį, kai Ždanovas jį sodino į patogų krėslą. Tai buvo kandidatas į ministerio pirmininko postą, žmogus, kuris sutiko sudaryti vyriausybę "visai draugingą didžiojo kaimyno SSSR atžvilgiu" pagal aprobuotą formulę. Prisipažįstu, kad Vares asmuo mane truputį apvylė. Buvau susidaręs kitokį vaizdą apie šiuos tipus, kuriuos vėliau pavadino kvislingais. Laukiau pamatysiąs konspiratorių tamsios išvaizdos, blogai skusto veido, godaus žvilgsnio. Pamačiau poną padorios išvaizdos, gražoko veido, iš kurio dvelkė kasdieniškumas. Atrodė, kad jis tik ką pavalgęs, nes nuolat laižė savo raudonas lūpas, mėsingas, epikūriškas. Kandidato į ministerius būdas ir skonis Ždanovui nebuvo jokia paslaptis. Tam ir yra atitinkama kartoteka Lubiankoje. Ždanovas liepė atnešti degtinės, šviežio kaviar ir saldumynų. Būsimasis premjeras protestavo, bet silpnai. Pasikalbėjimas virto labai gyvas.

(Bus daugiau)

Kada sekta nėra stipri, ji reikalauja tų pačių teisių, kaip katalikai; bet, kada ji jau yra įsigalėjusi, ji juos persekioja, kiek tik gali, vardan laisvės.

G. Palau, S.J.

Runcė Dandierinas

Kauno miestas ir jo sviestas

Grobė Kauną bolševikas,
Iš Maskvos atvykęs plikas.
Pirmą krautuvę išvydo
Ir nutirpo iš pavydo.

Kad jį velnias — tokį miestą:
Visos bobos perka sviestą!
Visas Kaunas valgo sūrį,
O Maskva į jį tik žiūri.

Taip galvojo bolševikas
Ir keliavo jau nedykas:
Krovė sūrius į vežimą.
Net ir mus pavydas ima.

("Šilkai ir Vilkai")

ĮSIGYK ANGLIŠKAI - LIETUVIŠKĄ
ŽODYNĄ
English - Lithuanian Dictionary
Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas, nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas.
Mes siūlome Jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną kuris yra kiekvienam reikalingas. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo apdarais. Parduodavo po $4.00; dabar mes Jums siūlome bargeną — atiduodame už $3.00. Mes jų nedidelį kaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti.
Užsisakant žodyną, mums laišką rašyti nereikia, įdėk į konvertą kuponą su $3.00, ir tuojaus gausite Angliškai-Lietuvišką Žodyną.
Užsakymus siųskite:
DARBININKAS
366 West Broadway So. Boston 27, Mass.
Siuomi siunčiame $ .... ir prašome atsiųsti mums Angliškai-Lietuvišką Žodyną.
Vardas ....
Adresas

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

● **Adv. A. O. Šalnos** straipsnį apie Kosčiuškos testamentą, kuris yra vienas jo lietuviškos kilmės įrodymų, įsidėjo Massachusetts Law Society Journal.

● **Jonas Kumpikas - Kumpiktvičius,** buvęs Lietuvos aviacijos kapitonas, šiomis dienomis įsikūrė Brooklyne ir atidarė įvairių motorų ir mašinų taisymo dirbtuvę.

● **Malvina Klevickienė**, Vokietijoje uoliai dalyvavusi M. K. Čiurlionies ansamblyje, šiomis dienomis įstojo į Operetės chorą.

● **Dr. Z. Danilevičius,** prieš porą metų atvykęs iš tremties Chicagon, jau išlaikė gydytojams kitataučiams nustatytus egzaminus ir atidarė savo kabinetą.

● **A. Laikūnas,** buvęs vienas redaktorių "Mūsų Kelio" ir "Lietuvio", atvyko Amerikon ir apsigyveno Dayton, O.

● **A. Čižauskas** iš Brooklyn Valstybės Departamento paskirtas konsulu Batavijon.

● **Kan. J. B. Končius** paskirtas pranciškiečių (Klariečių II ordino) vienuolyno Bronxe kapelionu.

● **Andrew B. Holmstrom,** Worcesterio majoras, vasario 16-ją paskelbė Lietuvos Respublikos Dieną ir prašė ją visų paminėti.

● **Kalbininkas Pr. Skardžius** apsigyveno Clevelande ir rūpinasi lietuvių kalbos gryninimu ir jos išlaikymu.

● **Gali nukentėti darbininkai.** Didieji plieno fabrikai So. Chicago ir Ind. Harbor dėl anglių stokos rengiasi užgesinti krosnis ir atleisti apie 70,000 darbininkų. Apie tai kompanija jau įspėjo darbininkus, nes anglių sandėliai jau beveik visur tušti.

● **Chicaga gali netekti šviesos,** jeigu angliakasiai dar ilgiau negrįš į darbą. Toks pat pavojus grėsia ir visai Illinois valstijai. Federaliniai pastatai sumažina anglies suvartojimą 25%.

● **Dr. K. Pautienis,** žinomas Lietuvos chirurgas, buvęs ilgametis prof. Kuzmos asistentas, išlaikė Ohio valstybinius egzaminus ir pastoviai įsikūrė Clevelande.

● **Lietuviškos spaudos stalas** Clevelande prie Šv. Jurgio bažnyčios jau pradėjo veikti ir buvo sutiktas su nelauktai dideliu susidomėjimu. Jis tvarko ir katalikiškų laikraščių prenumeratas.

● **Clevelande** pagal nusistovėjusias tradicijas Vasario 16 minėjimas tęsiasi per tris sekmadienius.

Gražiai atvaizdavo Tėvynės kančias

WESTFIELD, MASS.

Sekmadienį, vasario 19 d. šios kolionijos lietuviai iškilmingai šventė Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dieną.

Lietuvai vaduoti draugijos garbės pirmininkas, kun. V. Puidokas, ir pirmininkas Jegelevičius Zigmas gražiomis ir patrijotiškomis kalbomis atidarė iškilmes.

Šv. Kazimiero draugijos salė buvo perpildyta žmonėmis. Malonu buvo matyti, kad ir jaunieji neatsiliko. Programos vedėju buvo pakviestas, tik nesenai atvykęs iš Vokietijos Adolfas Maslauskas labai gražiai savo kalboje atvaizdavo dabartinius tėvynės vargus. Visa programa buvo išpildyta tremtinių, atvykusių į mūsų koloniją.

Kalbėtojas Benediktas Dapkus turiningai atvaizdavo Lietuvos kovų istoriją. Meninę dalį išpildė: Valė Vaitkiūtė, Feridas Maslauskas, Zita Dapkuvienė, Marija Maslauskienė ir Jonas Džemadžionis.

Buvo priimta rezoliucija, kuri, lietuviškai perskaitė Maslauskas, angliškai Antanas Gecevičius. Ji buvo pasiųsta valstijos Gubernatoriui.

Misijos

Mūsų bažnyčioje prasidėjo misijos praeitą sekmadienį, vasario 26 d. Misijas veda pagarsėjęs misijonierius A. Mažukna ir jos tęsis visą savaitę. Kviečiami ne tik Westfieldo, bet ir iš artimesnių kolonijų lietuviai pasinaudoti Dievo malonėmis.

Vyčiai minės Šv. Kazimiero dieną

Liet. Vyčių 30 kuopa savo susirinkime nutarė, kad visi jos nariai eis prie Šv. Komunijos kovo 5 dieną 8 val. ryte. Po Mišių visiems bus bendri pusryčiai. Laike pusryčių kalbės studentė, kuri mokosi Smith Kolegijoj, Northampton, Mass. Kiek teko patirti yra gera kalbėtoja ir buvo pagarsėjusi veikėja Lietuvoj.

B.

Pavykęs Vasario 16 minėjimas

BIDGEPORT, CONN.

Vasario 18 dieną įvyko Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas, kurį surengė vietinis ALT skyrius. Žmonių atsilankė gana daug. Programą pradėjo parapijos choras, vad. A. Stanišausko, sugiedamas Lietuvos ir Amerikos himnus ir "Lietuva, brangi", "Jaunimo Giesmė" Naujalio ir "Apsaugok Aukščiausias" Sasnausko. Kalbėjo neseniai atvykę iš tremties, V. Domeika, H. Blazas ir J. Šliažas ir vietos kleb. kun. J. V. Kazlauskas. Porą duetų padainavo O. Radvilaitė su L. Argust ir Radvilaitė su P. Sitavičiu. Eilėraščius pasakė p. Lanbergienė, Aušrelė Domeikiūtė ir padainavo Rastapkevičiūtė. Tai buvo dalis buv. tremtinių.

Įvyko aukų rinkimas laike kurio aukavo: po $5.00: kun. J. V. Kazlauskas, Alf. Radvilas, J. Kliorikaitis, Balsis; $3.00: Rastapkevičiai; po $2.: J. Batsevičius, Krikščiūnaičiai, J. Barnotas, A. Skirka; po $1.00: H. Padalskienė, Podžiūnienė, A. Sapiega, K. Verba, O. Juškevičienė, A. Stanišauskas, Morkevičius, K. Jakutis, Valintavičius, J. Kramauskas, J. Valinčius, J. Lužetskis, O. Einorienė, O. Venskuvienė, Gedimauskas, Argustienė, L. Radvilas, Vasiliauskienė, Radvilienė, Niaura, Nikiunas, Krikščiūnaitienė, O. Bigelienė, Bakunienė, Praisienė, K. Rudis, J. Loris, Am. Elovskienė, Juškevičienė, O. Buzevičienė, J. Butkus, (Butkevičius), Tamošiūnienė, Dainis, O. Mačiukaitienė, J. Šliažas, H. Blazas, J. Lukas, A. Janušaitis, J. Lušošiavičius, J. Stanislauskas, Mikutienė, Ignatavičienė, Janušas, Cvirka, J. Skubas, O. Valinčius, R. Zalba, P. Radvilas, J. Minalga, P. Žilaitis, J. Šimkūnas, kiti po mažiau. Viso aukų buvo surinkta — $106 su centais.

Minėjimas pavyko labai gerai. Daug darbavosis svetainėje Tarybos nariai ir kiti. **O.**

Vasario 16-tos minėjime kalbėjo Valstijos Gubernatorius

PROVIDENCE, R. I.

Kiekviena priespauda yra laikina— laikinos ir jos grandinės... Tokia ryžtinga nuotaika vietos Vyčiai pravedė vasario 19 d. Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimą.

Minėjimo programą pradėjo šv. Kazimiero bažnyčioje 10:30 val. pamaldomis, kurias laikė ir pamokslą pasakė domininkonas Tėv. Tomas Žiūraitis. "Optimistinis mūsų tautos tragizmas", buvo vedamoji pamokslininko mintis.

Parapijos salėje 16:30 val. — antroji programos dalis. Po Dr. pulk. B. Mačiulionio įžanginės kalbos kalbėjo vietos klebonas kun. J. Vaitekūnas tautinio ryžtingumo ir atsparumo klausimu. Baigęs savo jautrų žodį, klebonas pristatė publikai tik ką atvykusį Providence miesto majorą D. J. Roberts, kuris paskelbė savo miestui vasario 16 Lietuvos Nepriklausomybės diena. Majoras nuoširdžiai sveikino laisvės kovotojus ir skatino laikytis mūsų sveikos laisvės minties. Priminė aukos ir malonės būtinumą. "Bus galas Stalinui ir kiekvienam, kuris prieš laisvę kovoja", — įsidėmėtini buvo mūsų svečio žodžiai. Domininkonas Tėv. K. Žvirblis sėkmingai vedė programą toliau. Burmistro garbei, vargonininko J. Beinoriaus vadovaujamas, choras, sugiedojo "Jūreivių maršą"... Svečias apleidžia salę.

Publikos entuziazmui atslūgus, kalbėjo Tėv. K. Žvirblis, O. P. Publikos ap'odismentai nutraukė jo žodį: įžengia salėn šios valstybės gubernatorius, J. E. J. O. Pastore.

"Šiandieną esu labai užimtas, bet čia neateiti negalėjau", — pradėjo kalbą gubernatorius. "Aš ir jūs — ateivių sūnūs. To neturi niekas išsižadėti, bet kovoti už savo teises. Lietuva bus laisva" — tris kartus pakeltu balsu tai gubernatorius pabrėžė (V.Ž.). "Taip, aš paskelbiau savo valstybėje Vasario 16 Lietuvos diena. Jūs suruošėte minėjimą ir t.t. Tai dar toli gražu neviskas. Ta jūsų kovos dvasia ir maldos turi jus lydėti ir po vasario 16 d. iki galutinos pergalės". Dar keleta skatinančių, drąsių minčių tarė gubernatorius ir baigė savo ilgoką kalbą.

Pertraukos metu buvo rinkliava. Surinkta 300 dolerių. Pusė jų skiriama BALF-ui, likusieji — ALT-ui. Po pinigų vajaus, adv. J. Giedraičio paskaita.

Meninėje dalyje pasirodė su plačiu repertuaru vietos vargonininko J. Beinoriaus vaikų ir mišras choras. Vargonininkas dar tik trys mėnesiai iš tremties, tačiau jau nuveikęs daug. Ilga programa dalyvius gerokai išvargino, bet meninė dalis ir šventės įspūdžiai tą nuovargį išblaškė.

Priimtos rezoliucijos prez. H. Trumanui, Valstybės Sekretoriui Achesonui, Rhode Island gubernatoriui J. O. Pastore ir Providence miesto majorui D. J. Roberts. Providence didelio tiražo dienraštis, "The Providence Journal" Vasario 16 artėjimą ir patį minėjimą plačiai aprašė.

Valio šv. Kazimiero parapijos Vyčiai su savo uoliu dvasios vadu, kun. Ant. Kacevičium. Dėkinga publika programos dalyviams.

Vyt. Žarėnas.

Susipažinimo Vakaras

BROOKLYN, N. Y.

Moterų Sąjungos 29-ta kuopa teiviais vakarą ir Bunco lošimą. Kviečiame moteris ateives ir Moterų Sąjungos nares. Taip pat maloniai kviečiame ir visas atsilankyti. Vakare dalyvaujančioms ateivėms viskas nemokamai.

Vakaras įvyks sekmadienį, kovo 5 d., 4 val. po piet parapijos salėje. Tuo pačiu laiku įvyks ir Bunco lošimas. Nuoširdžiai kviečiam visus, kurie nori smagiai praleisti vakarą, atsilankyti. Bus gražių dovanų ir užkandžiai.

Paminėta Vasario 16

GIRARDVILLE, PA.

Vasario 19 d., Šv. Vincento parapijos salėje vietos klebono kun. Daumanto iniciatyva surengta Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas. Po kun. Daumanto įžanginės kalbos, sekė turiningа Dr. Šerkšnos paskaita apie dabartinės pavergtos Lietuvos kančias.

Meninę dalį išpildė parapijos choras, vadovaujamas muz. Sorinio, ir parapijos mokyklos vaikai, vadovaujami Nukryž. Jėzaus seselių. Ypač gražiai pasirodė mokyklos vaikai, tautiniuose kostiumuose pašokdami keletą tautinių šokių. Mokyklos orkestras pagrojo tautinių meliodijų.

Priimta keletas, Lietuvos laisvinimo reikalu rezoliucijų, kurios pasiųstos atatinkamoms įstaigoms. Minėjime buvo gausiai susirinkę netik senesniojo, bet ir jaunesniojo amžiaus vietos lietuviai.

Dalyvis.

Kaip bolševikai "laisvino" žmones

Vasario 16-tos minėjimas Manchesteryj, N. H.

Manchesterio, N. H. ELF'o skyrius, kuriam vadovauja labai veiklus senas tos lietuvių kolonijos gyventojas Jonas Vaičiūnas, š. m. vasario mėn. 12 dieną surengė Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimą. Minėjimo programą paruošė tremtiniai: kalbėtojai inž. Daugėla, inž. Balys, Gedeikis ir solistė Daugėlienė palydima A. Griauzdės. Susirinkusiems ypač patiko solistės sudainuotos liaudies dainelės ir gilaus įspūdžio paliko Lietuvoj buvusio paprastu darbininku — Gedeikio pasakojimas apie tai, kaip bolševikai jį "išlaisvino" nuo mažos sunkiu plušimu uždirbtos nuosavybės, nuo darbo, ir asmeninės laisvės. Pagrindinę programos dalį sudarė dokumentinės nuotraukos iš bolševikmečio Lietuvoj ir tremtinių gyvenimo, pradedant nuo bėgimo iš savojo krašto iki išlipimo New Yorke. Nuotraukas, kurių didesnė pusė spalvotos, parodė inž. Daugėla.

Minėjimo metu buvo pateikta BALF'o skyriaus atskaita ir surinkta gausiai aukų. Visi programos dalyviai atsisakė nuo atlyginimo, taigi skyrius visas aukas paskirstys savo artimiausiam posėdyj. **K. Da**

Vasario 16-tos minėjimo iškilmės

RUMFORD, ME.

Vasario 12 d. tėvų pranciškonų rūpesčiu ir tremtinių pastangomis buvo surengta Rumfordo kolonijoje Vasario 16-tos minėjimas. Minėjimas buvo pradėtas pamaldomis už Lietuvą. Pritaikintą tai dienai pamokslą pasakė Tėvas Petras Baniūnas, OFM.

LEWISTON, ME.

Vasario 19 d. taip pat tėvų pranciškonų rūpesčiu ir pačių tremtinių pastangomis Lewistono kolonijoje įvyko Vasario 16 minėjimas. Minėjimas buvo pradėtas pamaldomis už Lietuvą bažnyčioje ir pamokslu.

Lewistono radijo siųstuvas tą dieną 15 min. transliavo lietuvių dainas. Lewistono lietuvių salėje vasario 19 d. 4 val. po pietų įvyko įdomi programa, laike kurios skaitė turiningą paskaitą Dr. J. Girnius. Ta proga labai gražiai pasirodė ir neseniai suorganizuotas vyrų bei moterų choras, vadovaujamas jo dirigento Tėvo Kornelijaus Gaigalo, OFM. Programą pajvairino deklamacijos ir tautiniai šokiai, kuriuose dalyvavo ir trys čia gimusios lietuvaitės. Tėv. P. Baniūnas, OFM. prašė tautiečius kiek galint daugiau aukoti Lietuvos išlaisvinimo kovai.

Minėjimų metu Rumforde ir Lewistone buvo surinkta aukų $200.00. Programą vedė tremtinių įkurdinimo komiteto pirmininkas, p. Šemeta. Minėjimuose dalyvavusieji lietuviai dėkingi organizatoriams tėvams pranciškonams: Tėv. P. Baniūnui ir Tėv. Kornelijui Gaigalui už pastangas ir rūpestį, organizuojant šiose kolonijose minėjimus. **Svečias.**

Nusišypsok!

Surašė J. K. M. Išleista 1935 m., 150 pusl.

Sakoma: juoktis sveika. Nusišypsok! pripasakoja visokių juokų ir ilgesnių linksmų nuotykių. Kaina $1.00.

MŪSŲ MIRUSIEJI

A. † A.

Izabelė (Čaplikiūtė) Tamulionienė

gyv. 11 Mason St., Nashua, N. H., mirė penktadienį, vasario 17 d. sulaukusi 54 metų amžiaus. Ji mirė Bostono ligoninėje tą pačią dieną, kai jos vyras varg. Jonas Tamulionis buvo ją atvežęs operacijai.

Velionė buvo kilusi iš Pigagų kaimo, Merkinės parapijos. Palaidota iškilmingai antradienį, vasario 21 d., 9 val. rytą iš Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčios Šv. Kryžiaus kapinėse. Liko dideliame nuliūdime velionės vyras, muzikas Jonas Tamulionis, sūnus Jonas, duktė Lillian ir anūkas Jonukas ir daug giminių.

Muzikas Jonas Tamulionis yra ilgametis LDS narys ir 65 kuopos pirmininkas, "Darbininko" ir Lietuvių Radio Valandos programos rėmėjas, taip pat ir jo šeima. A. a. Izabelė Tamulionienė labai daug veikė parapijoje, LDS ir kitose organizacijose.

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos vargonininką ir LDS 65 kuopos pirmininką Joną Tamulionį ir jo šeimą, mirus jo mylimai žmonai ir šeimos motinėlei, giliai užjaučia

LDS Centro Valdyba,
"Darbininko" Redakcija
ir Administracija.

LIETUVOS RESPUBLIKOS DIENA DAYTON, OHIO

Vasario 16-tąją daytoniečiai paminėjo vasario 19 d. Išvakarėse kun. V. Katarskis atlaikė pamaldas už žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir pasakė patriotišką pamokslą. Sekmadienį (minėjimo dieną) buvo atlaikytos šv. Mišios už kenčiančią Lietuvą ir pasakytas taip pat kun. V. Katarskio tai dienai pritaikintas pamokslas. Pats minėjimas įvyko vakare parapijos salėje. Minėjimo programoje buvo: L. Valiuko paskaita, vaizdelis iš Lietuvos partizanų gyvenimo, surežiuotas A. Mirono, mažųjų deklamacijos, tautiniai šokiai ir parapijos choro dainos.

Miesto burmistras atskiru raštu Vasario 16-tąją buvo paskelbęs "Lietuvos Respublikos Diena Daytone".

Lietuvos laisvinimo kovai remti surinkta per 100 dol. aukų. Daugiausiai aukojo: Kripas iš Springfield, Ohio, 20 dol., L. Valiukas—10 dol., kiti — mažesnes sumas.

Parapijos metiniame susirinkime dauguma pasisakė už lietuvių svetainės - salės statybos fondo atgaivinimą. Šiuo metu šiame fonde yra per 7,000 dolerių. Lietuviškos organizacijos žada tą reikalą visomis išgalėmis paremti. Tam reikalui jau yra nupirktas sklypas.

Vyčiai rengiasi iškilmingai minėti šv. Kazimiero šventę. Minėjimas įvyks kovo mėn. 5 d. vakare parapijos salėje. Programoje: Dr. Vl. Viliamo paskaita, deklamacijos, parapijos choras ir Pakšto kapela išpildys keleta religinės muzikos dalykėlių. Tą pat dieną vyčiai organizuotai priims šv. Komuniją ir turės bendrus pusryčius.

Dr. Vl. Viliamas vasario 24 d. amerikiečių atsargos karininkų grupei skaitė paskaitą apie komunizmą ir jo pavojų laisvajam pasauliui.

B. Pakšto kapela po atvelykio išsikelia į Čikagą ir įsijungia į organizuojamą meno ansamblį.

Al. Laikūnas, buv. tremty "Mūsų Kelio" ir "Lietuvio" redaktorius, išsikėlė vasario pradžioje į Clevelandą ir pradėjo ten dirbti "Dirvos" redakcijoje. Žmona su dukrele žada netrukus taip pat išvykti, kaip tik vyrui pasiseks ten rasti butą.

Per užgavėnes parapijos sąryšio komitetas buvo surengęs kaukių balių. Pirmą premiją laimėjo kaukė "Ieva" — Babianskaitė.

Vyčių kuopos susirinkime, kuris įvyko vasario 20 d., be kitų bėgamųjų reikalų svarstymo dar išklausė L. Valiuko paskaitėlę apie katalikišką spaudą ir jos rėmimo reikalą. Buvo prieita išvados, kad prieinamiausias visiems vyčiams yra naujai pradėjęs eiti iliustruotas žurnalas "Lietuvių Dienos". Čia pat keletas vyčių tuoj jį užsisakė, o kiti pažadėjo taip pat artimiausiu metu pasekti pirmuosius.

— Rs.

Skaitykite ir platinkite katalikišką spaudą — laikraštį "Darbininką"!

Patiems trūksta anglies. Streikuojančių angliakasių vaikai rankioja anglies nuobiras, kad turėtų kuo namus susišildyti.

Patenkino Brocktoniečius
per 50 metų, teikdama anglius ir aliejų.
Parduodame
Ledą—Anglius—Coke—Aliejų—Oil Burnerius
BROCKTON ICE & COAL CO.
27 Lawrence St., Brockton, Mass.
Tel. 189

Mes Instaliuojame Visokios Rūšies Aliejumi
TIMKEN Silent Automatic OIL HEAT
OIL BURNERS · AIR CONDITIONING OIL FURNACES
OIL BOILERS · OIL BURNING WATER HEATERS
Šildomus Burnerius
Brockton Oil Heat., Inc.
27 Legion Parkway,
Brockton, Mass.
Tel. Brockton 323

KORESPONDENCIJOS

"Evening Herald" gina Lietuvą

SHENANDOAH, PA.

Kaip praeityje, taip ir šiemet Shenandoah lietuviai iškilmingai paminėjo Vasario 16 d. Vietinis dienraštis "Evening Herald" vasario 16 d. proga parašė stiprų Lietuvos teises ginantį editorialą. Lietuvių profesionalų ir biznierių pastangomis to laikraščio pirmame puslapyje buvo patalpinti lapkričio 5 d. 1949 m. "Amerikos Lietuvių Kongreso", įvykusio New Yorke, Deklaracija. Deklaracija buvo puslapio viduryje dideliuose rėmuose. Be to lietuviai biznieriai ir profesionalai nuo savęs padarė stiprų pareiškimą Lietuvos reikalu.

Bažnyčioje

Sekmadienį, vasario 19 d. šv. Jurgio lietuvių parapijoc bažnyčioje buvo atlaikytos šv. Mišios, maldaujant Aukščiausį Lietuvai ir jos žmonėms laisvės ir nepriklausomybės bei pasauliui pastovios taikos. Prieš Mišias varpų muzika gaudė Lietuvos himną. Laike šv. Mišių parapijos didysis choras sugiedojo "Marija, Marija", "Dievas Mūsų Gelbėtojas", ir "Šventas Dieve". Kun. Jonas Lukšys pasakė tai progai pritaikytą pamokslą. Po Mišių choras ir visa bažnyčia sugiedojo Lietuvos himną.

Svetainėje

Po pietų bažnyčios svetainėje buvo surengta Vasario 16 minėjimui pritaikinta programa, kuri susidarė iš kalbų, deklamacijų ir dainų. Kalbėjo kun. Juozas Neverauskas ir p. J. Žilionis. Eiles pasakė Žilionytė ir Maurukaitė. Vyrų kvintetas sudainavo keliolika dainų, ir vaikučių grupė, E. Žilioniui pritariant akordeonu, sudainavo irgi keliolika liaudies dainų. Terėsė Matukonytė sudainavo porą dainelių. Programa baigta, sugiedojus Lietuvos himną. **Reporteris.**

Vargšų ir spaudos rėmėja

CHICAGO, ILL.

P. Staržinskaitė, ilgametė "Darbininko" skaitytoja ir rėmėja dėl senatvės sirginėja, bet neatsižvelgdama ne į senatvę nei į ligą, siuva, mezga ir taiso įvairius drabužius ir siunčia per vietinį BALFą mūsų broliams ir sesėms tremtiniams. Ji yra jau labai daug padėjusi vargstantiems tremtiniams ir vargšams. Neužmiršta ir katalikiškos spaudos paremti. "Darbininkui" prisiuntė $10. — $5.00 už prenumeratą ir $5.00 kalendoriaus fondan. Dėkojame P. Staržinskaitei už nuoširdumą ir paramą.

Tegul meilė Lietuvos..

GARDNER, MASS.

lietuviškųjų kolonijų lietuviai, kur tik gyvena bent kelios lietuviškos šeimos, šią brangią mūsų Tautai šventę kuo iškilmingiau paminėjo. Šios šventės minėjimų banga rodo, kad lietuvių Tautos reikalai Amerikos lietuvių širdyse yra gyvi ir kad amerikiečiai labai sielojasi dėl savo senosios Tėvynės nelaimių.

Nedidelėj Gardner lietuvių kolonijoj Vasario 16-tai minėti buvo sudarytas bendras komitetas iš Šv. Petro ir Povilo Draugijos ir Naujakūrių Komiteto atstovų. Šventės minėjimo meninei programai išpildyti, komitetas pasikvietė Worcester naujakūrių meno mėgėjų ratelį, kuris čia pastatė Jakubausko specialiai Vasario 16-tai parašytą veikalą "Kenčianti Tauta". Tame šešių paveikslų veikale autorius vaizduoja istorinį Lietuvos laikotarpį, apimantį knygnešių laikus, nepriklausomybės kovas, rugiapiūtę laisvoj Lietuvoj, okupacijas ir partizanų kovas dabar.

Šis worcesteriečių pasirodymas Gardner yra gražus pasiaukojimo ir tautinių reikalų supratimo pavyzdys kitiems, kaip reikia padėti mažesnėms kolonijoms. Visi artistai, daininінkai ir šokėjai per dienas dirba dirbtuvėse, ir tik vakarais poilsiui skirtu laiku gali ruoštis veikalo pastatymui.

Gardneriečiai atsilygino Worcester menininkams savo gausiu atsilankymu (dalyvavo apie 300 žmonių) ir nuoširdžiu dėkingumu, keldami ovacijas po kiekvieno paveikslo.

Minėjimas įvyko vasario 18 d. Miller's Opera Hall. Pradėtas Amerikos ir lietuvių tautos himnais ir J. Vaičaičio ir A. Vilčinsko pranešimais.

Minėjimą ruošti komitetui daug padėjo: A. Nakučių šeima, V. Dautartas, A. Skruzdys, A. Yuška, K. Šimkūnas ir k. t., platindami iš anksto bilietus ir plakatus. Ypač daug prisidėjo prie išgarsinimo šio minėjimo Mrs. Elen Sergaut, kuri net keturius kartus parašė vietiniame anglų laikraštyje 'Gardner News' straipsnius, iš kurių vienas buvo net pirmame puslapyje "300 Attend Lithuanian Observance". **J. V.**

Susidurus traukiniams prie Rockville Centre, užmušta 29 asmenys ir sužeista apie 100.

PRANEŠU

"J.A.V. mirė tūlas Antanas NORBUTAS (gal; Narbutas). Jo draugai sako, kad jis Vevirženų parap., Vežuičių km. turėjęs žmoną Aleną Norbutienę. Gimines ar žinantieji ką nors šiame reikale prašomi rašyti:

Consulate General of Lithuania 41 West 82 Street
New York 24, N. Y.

AUKSINĖS ŠAKNELĖS

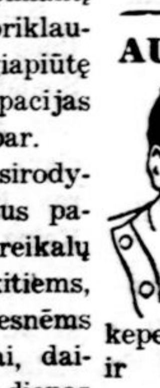

Auksinės Šaknelės (Golden Seal) yra didelės vertės vaistas nuo kataro, baltųjų, akių uždegimo, nuo rožės, nuo drugio, nuo kepenų gedimo, nuo skilvio ir kitų vidurinių skaudulių, nuo sugedusios burnos. Auksinės Šaknelės veikia tiktai nesveiką kūno dalį, kuri serga. Kitaip sakant, jos gydo visokias ligas. Ir tai ne mūsų pasakyta, bet taip sakoma visokiose daktariškose knygose. Puodukas verdančio vandens ir šaukštukas sutrintų Auksinių Šaknelių, gert po čerkutę kelis kartus perdien, arba plauti sergančias kūno dalis. Svaras Auksinių Šaknelių kainuoja $15.00. Perkant mažiau, uncija kainuoja $1.00.

ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

INCOME TAXES

Kiekvienas gyventojas, kuris turėjo uždarbio 1949 metais privalo išpildyti ir priduoti valdžiai apyskaitą.

Jonas Jį Romanas ir Sūnus kas vakarą nuo 6:30 iki 9:30 valandos ir šeštadieniais nuo 10 val. ryte iki 6 val. vakare bus Amerikos Legijono Stepono Dariaus Posto No. 317 name, 265 C Street, South Bostone, padėti tiems, kuriems bus reikalinga pagalba išpildyme minėtų apyskaitų. (-III-12)

D. P. gaus atgal Income Tax pinigus

(Kitus laikraščius prašau šią žinutę pakartoti)

Visi dypukai, atvykusieji į Ameriką 1949 metais ir dirbę už algas, iš savo algų mokėjo valdžiai taip vadinamus "Income Tax" (arba witholding tax). Šie taksai buvo jiems išskaityti iš algų. Bet veik kiekvienas galės gauti atgal tą taksų sumą, jeigu atsako šiems daviniams:

Pavienis vyras ar mergina, jeigu visų 1949 metų bėgyje (ar dalyje tų metų) neuždirbo iš viso $600, nes už $600 metinio uždarbio taksų mokėti nereikia, bet darbdavis pradeda atskaityti taksus nuo pat pirmutinės algos.

Vedusios poros, jeigu vienas dirbo arba ir abudu dirba 1949 metais ir neuždirbo $1,200, bet darbdavis iš algos vistiek išskaitė jam taksas. Tas taksas gausit atgal. Ir taip už $600 nuo kiekvieno išlaikomo iš savo uždarbio šeimos nario taksų mokėti nereikia, bet darbovietėje tos taksos jau iš jūsų paimtos, pradedant pirma alga.

Ar dabar dirbate toje darbovietėje ar kitoje, jūs gausit savo darbovietėje jums svarbų dvigubą lakštelį: "Form W-2, WITHHOLDING STATEMENT — 1949". Tame lakštelyje yra darbvietės adresas, jūsų vardas ir adresas, kiek 1949 metais uždirbote ir kiek iš jūsų paimta taksų.

Vieną lakštelį pasilikit sau, antrą ligi kovo 15 pasiųskit į savo miesto Internal Revenue Service su pastaba: "I am a D. P., I earned only $...... in 1949. Please refund my withholding tax for 1949". Paduokit savo dabartinį adresą. Jums priklausanti suma bus grąžinta bėgyje 6 savaičių po kovo 15. Tik, kaip sakiau, jeigu uždirbot mažiau kaip $600 arba pavienis arba vedęs, o jeigu vedęs tai jeigu neuždirbot $1,200 ir t.t., kaip viršuje pasakyta.

Prašyti grąžinti savo sumokėtų income tax gali visi: ir senai Amerikoje gyvenę ir anksčiau, negu 1949 m. atvykę, kas tik neuždirbo pernai $600. **K. S. Karpius.**

Auka iš pirmojo uždarbio

Buvęs tremtinys M. iš Cicero, siųsdamas BALF-ui $2.00 auką, rašo:

— Vakar gavau pirmą atlyginimą už savo darbą. Į šį laišką įdedu kuklutę auką BALF-ui, kurią prašau sunaudoti bendram šalpos reikalui. Atleiskite, kad tos aukos dydis taip nesiderina su BALF-o kilniais uždaviniais ir šios organizacijos reikalų dydžiu, bet ilgesnį laiką išbuvęs be darbo pasidariau kiek skolų ir iš savo pirmo atlyginimo sunkoka ištaikyti daugiau. —

BALF-o Centras dėkodamas už auką tikisi, kad ir kiti tremtiniai nepamirš savo brolių, likusių vargti Vokietijos stovyklose.

Visas aukas siųskite:
United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
105 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

Paskyrė 10% nuo pramogų

Atsiliepdama į BALF-o Direktorių prašymą, Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos 60 kuopa S. Boston, nutarė paskirti nuo savo vakarienės pelno 10% finansuoti ūkininkų atvežimą į Michigan ūkius ir prisiųntė BALF-o Centrui $5.

Dėkodamas už auką BALF-o Centras tikisi, kad ir kitos organizacijos rengdamos pobūvius, parengimus, koncertus, vakarus ir šiaip įvariausias pramogas nepamirš savo brolių tremtinių, likusių Europoje, ir skirs nors kuklią auką šiam kilniam tikslui.

BALF-o Centras.

PRAŠO GARANTIJŲ

Martinkus, Juzė 23. 7. 1913, ūkininkė; Alfredas 18. 7. 1941, Elė 22. 1 1942.

Cekytė, Gerta 8. 10. 1924, darbininkė.

Kavaliauskas, Juozas, 15. 10. 1923, ūkininkas; Ona 28. 7. [illegible], darbininkė.

Januška, Viktoras 1. 10. 25, darbininkas; Elfriede 19. 1. 1928, darbininkė; Regina 24. 7. 1948.

Rasimas, Juozas 7. 1. 1914, siuvėjas; Grita 9. 11. 1918.

D. P. Camp, Landshut, Germany, U. S. Zone

Draugelis, Juozas 45 metų, darbininkasų Sofija 41 m., darbininkėų Vaidevutis 12.

Naujokaitis, Antanas 60 m., ūkininkas; Manefa 53 m., ūkininkė.

Olšauskas, Pranas 56 m., ūkininkas; Marija 56 m., ūkininkė.

Kerulis, Ignas 41 m., darbininkasų Ona 31 m., šeimininkė, Gudruna 6 m.

Pilipas, Izidorius 40 metų, darbininkas.

D. P. Camp Landshut, Germany, U.S. Zone

Karalienė, Marija 35 metų, šeimininkė.

Karaliūtė, Trauta 8 m.

Šumilienv, Monika 57 metų, šeimininkė.

Kučinskas, Vincas 72 metų, ūkininkas; Konstancija 35 m., ūkininkė; Ženeta 10 m., Jurgis 12 m., Angelė 4, Regina 1.

Platakis, Benediktas 49 m., ūkininkas; Marija 38 m., darbininkė.

Kronis, Ona 28 metų, darbininkė; Aldona 2 m., Benediktas 1 m.

Skeberys, Marija 30 m., darbininkė.

Widderstr. 14, Munchen, Germany, U. S. Zone

Skarupka, Simanas gim. 22. 12. 1899, inžinierius; [illegible]da 8. 3. 1908, masažistė; Valentina 4. 8. 1932, siuvėja.

8724 Lab. Serv. Co. Mohringen b/Stuttgart, Germany, U. S. Zone

Račkauskas, Pranas 23. 4. 1915, darbininkas; Eugenija 15. 8. 1920, darbininkė; Virginija 8. 10. 1939, Pranas 20. 12. 1941, Vytautas 20. 1. 1945.

Veteikis, Bronius 9. 2. 1922, darbininkas.

Refugee Camp, (14a) Bietigheim, Germany, U. S. Zone

Zelenkevičius, Simonas gim. 18. 2. 1921, kepėjas.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ

Pirmininkė — Eva Marksienė 625 E 8th St., So Boston Mass Tel SOuth Boston 8-1298
Vice-Pirmininkė—B. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass
Prot. Rašt. — Stela Overkienė, 555 E. 6th St., So. Boston, Mass.
Finansų Rašt — B Cūnienė 29 Gould St W Roxbury Mass Tel Parkway — 1864-W
Iždininkė — Ona Siauris, 51 Tampa St., Mattapan, Mass
Tvarkdarė — M. Matejoškienė, 866 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Kasos Gl.—Elzbieta Aukštikalnytė 110 H St So Boston Mass

Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio 7:30 v vakare. Parapijos salėje 492 E Seventh St. So Boston Mass Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas Viktoras Medonis, 21 Sanger St. So Boston Mass
Vice-Pirm. — Vincas Stakutis, 684 Sixth St So Boston Mass
Protokolų Rašt. — Kazys Rusteika 206 L St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška 440 E Sixth St. So Boston, Mass
Iždininkas—Stasys K Griganavičius, 699 E. Seventh St. S Boston, Mass
Maršalka — Jonas Zaikis 787 Broadway So Boston Mass

Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val po pietų Parapijos salėj 492 E 7th St So Boston Mass

Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininką

DAKTARAI

Tel. AV 2-4026
J. Repshis, M.D.
Lietuvis Gydytojas
495 Columbia Road
arti Uphams Corner
Dorchester, Mass.
Ofiso Valandos 2—4 ir 6—8

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
409 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS
Office Tel. SOuth Boston 8-0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass
TEL. PA—7-1233-W

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite

BORIS BEVERAGE CO.
J. ARLAUSKAS, Savininkas
220 E St., Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką
Piknikams, Vestuvėms,
Krikštynoms ir visokiems
Parengimams.
Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.
Grafton Ave., Islington, Mass
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Casper's Grožio Salionas
NUPIGINO

Ilgalaikį Sušukavimą
$10 vertės už $5.95
(no kink ar frizz)
* * *
Expertiškas Plaukų dažymas
naturaliomis Spalvomis
* * *
Įvairūs moderniški šukavimai, pasirenkant iš grožio kultūros žurnalų.
* * *
Pagražinimo darbus atlieka grožio expertai.
CAROLINE CASPER, Prop.
CASPER'S BEAUTY SALON
Atdara Ketv. ir Pekt. vakarais
738 East Broadway, South Boston, Mass.
Tel. SO. —8-4645

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra
SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Balukonis, Savininkas.
Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.
258 West Broadway, South Boston, Mass.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
Funeral Home
254 W. Broadway
South Boston, Mass
JOSEPH BARASEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SOuth Boston 8-2590
AVenue 2-2484

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius
Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
SOuth Boston 8-3960

YAKAVONIS
Funeral Home
741 No. Main St
Brockton, Mass
V. YAKAVONIS
Laidotuvių Direktorius
Balsamuotojas
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel Brockton 8-1907

WAITT
FUNERAL HOME
90 Emerson Ave
Brockton, Mass
Edward J. Waitt
(Waitekūnas)
Laidotuvių Direktorius
Balsamuotojas
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. Brockton 3368

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Ave.
Cambridge, Mass
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
Notary Public
Patarnavimas dieną ir naktį. Naujoje moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas. [illegible] kainomis.
Reikale šaukite, Tel. TR-6-6434

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims Dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
SOuth Boston 8-2609

BOSTONO ŽINIOS

Bostono Arkivyskupas dėkoja

ARCHBISHOP'S HOUSE
2101 Commonwealth Avenue
Brighton 35, Mass.

February 23, 1950

Dear Father Frank:

I am very grateful to the New England District of the Roman Catholic Lithuanian Federation of America for their greetings of filial devotion. My blessings on them all. I am always at their service.

Devotedly yours,
† RICHARD J. CUSHING
Archbishop of Boston

Rev. Francis A. Virmauskis
[illegible] West Sixth St.
[illegible]th Boston 27, Mass.

Arkivyskupas kviečia melstis

Jo Ekscelencija Arkivyskupas Richard J. Cushing per spaudą ir kunigus ragina katalikus lankyti Gavėnios metu pamaldas, ypač šv. Mišias. Jis visur visų kviečiamas, tai ir jis visus kviečia prie altoriaus.

Šv. Petro parapijos bažnyčioje šv. Mišios per Gavėnią būna laikomos valandomis: 6:30, 7, 7:30, ir 8; salėje — 7:30.

Sekmadieniais, 2:30 v. p.p. giedami yra Graudūs Verksmai.

Trečiadieniais, 7:30 v. v., būna Gavėnios pamaldos.

Penktadieniais 3:30 v. p.p. ir 7:30 v.v. yra vaikščiojamos Stacijos.

Ateinantį ketvirtadienį 3:30 v. p.p., ir 7:30 v. vak. bus klausomos išpažintys.

Pasninkai

Trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį yra metų ketvirčio pasninkai.

Šv. Kazimiero šventė

Kovo 5 d. šv. Petro parapijos bažnyčioje 9 v. r. bus giedamos šv. Mišios Šv. Kazimiero LRK dr. intencija. Be draugijos narių eis prie šv. Komunijos ir Moterų Sodalicija ir vaikai. 10 val. r. bus giedamos šv. Mišios Vyčių intencija. Be Vyčių eis prie šventų sakramentų, skautai, merginų sodalicija, visas parapijos jaunimas ir tėvai.

Tuoj po šių iškilmingų pamaldų, Vyčių bus duodami vieši pusryčiai. Kalbės Dr. Kaladė.

2:30 v. p.p. bus giedami Graudūs Verksmai.

3 v. p.p., vadovaujant seserims mokytojoms, parapijos mokyklų vaikučiai išpildys programą pagerbti šv. Kazimierui ir prelatui Dr. K. Urbonavičiui, jo vardadienio proga. Kalbės advokatas Juknevičius.

Visi kviečiami dalyvauti mūsų brangios Lietuvos globėjo minėjime.

Malonūs svečiai redakcijoje

Š. m. vasario mėn. 24 d., penktadienį, "Darbininko" redakciją aplankė pianistas prof. V. Bacevičius ir solistas St. Baranauskas, lydimi kompozitoriaus J. Kačinsko. Pasidalinta mintimis apie Amerikos lietuvių spaudą, meną ir muziką. Svečiai išreiškė pasitenkinimą bostoniečių lietuvių nuoširdumu bei gražiu priėmimu ir spaudos parama. St. Baranauskas čia pat užsisakė "Aidus".

Išvyko Floridon

Vasario 19 d. Marijona ir Pranciška Nevulienės ir Mrs. Mary O'Hara iš Dorchester, išvyko Floridon praleisti atostogų. Jos taip pat yra pasiryžusios vykti ir į Kubą.

Pakrikštyta Petraičių dukrelė

Marija Jonė, duktė Alberto ir Onos, (Joneikaitės) Petraičių, gyv. 5 Sayward Place, buvo pakrikštyta, vas. 26 d.

"Monte Casino stebuklas"

Vas. 26 d. 3 v. p.p. bažnytinėje salėje, Šv. Vincento Pauliečio draugija rodė paveikslus: "Monte Cassino stebuklas". Paveikslas nušviečia Benediktinų ordino, kaip ankstyvojo krikščioniškos kultūros globėjo, įsikūrimą ir darbuotę. Šis istorinis paveikslas visiems patiko. Žmonių buvo apie 300. Šv. Vincento Draugijos labdaringam fondui liko pelno apie $100. Prie to kun. Virmauskis pridėjo dar savo dovaną $25.00.

Tos pačios dienos vakare kun. Virmauskis aukojo $25. ir Balfo koncerte, kuriame dalyvavo profesorius V. Bacevičius ir S. Baranauskas.

Mrs. Frances Russel (Los Angeles, Calif.) teismo keliu atgavo savo įsūnytą vaiką. Teismas pripažino, kad tikroji motina turi teisę atsiimti adaptuotą kūdikį.

Kai Tu pavargsi, kai Tu pailsi!...

Iš Lietuvių Katalikių moterų veiklos So. Bostone

1950 m. vasario 19 d. 2 val. p.p. Račkauskų bute "L" St., 225 susirinko gražus būrelis lietuvių kat. moterų, Nekalto Prasidėjimo Seserų gildos So. Bostono skyriaus narių apsvarstyti gražių sumanymų ir įsipareigoti naujam darbui.

So. Bostono gildos skyriui sekmingai vadovauja plačiai žinoma geradarė ir visuomenės veikėja p. Veronika Šimkienė; sekretorė yra Marija Račkauskaitė.

Susirinkimas pradėtas malda. Susirinkusioms vadovavo skyriaus pirmininkė Veronika Šimkienė. Pirmiausia svarstyta būdai, kaip suteikti materialės paramos N. Pr. Šv. P. Marijos Seserų Kongregacijai, ypatingai kongregacijos projektuojamai koplyčios statybai. Tam nutarta padaryti parengimą 14-tą gegužės (jei nebus kliūčių).

Susirinkusios nuoširdžiai pritarė ponios Ievos Sandienės gražiam sumanymui — įsteigti minėtos koplyčios statymui fondą. Fondą turėtų sudaryti pastovus pasižadėjusių mokestis kiekvieną mėnesį. Narės įsipareigojo be asmeninio indėlio į šį fondą, paieškoti narių talkininkių.

Svarstyti taip pat metmens, kaip talkininkauti būsimame kongregacijos seime ir piknike.

Motiniškos lietuvės širdies nepakeitė nei laikas, nei nuotolis nuo tėvynės, nei svetimos įtakos. Ji yra visad jautri rūpestinga nuolat besisiekiojanti kiekvienu Lietuvos vaiku. Štai susirinkusių žodžiai: "Tik mes nepamirškime ir kitų mūsų vaikų, tai Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų, Kazimieriečių, Marijonų, Pranciškonų, visi jie juk reikalingi mūsų paramos bei rūpesčio. Bet kas pavaduos, Tave geroji Motinėle, kai Tu pavargsi, kai Tu pailsi?!...

P. V. Šimkienės organizacinių gabumų dėka čia pat įvyko mažas dovanėlių paskirstymas, ir tuo būdu susidarė lėšų einamiesiems reikalams.

Apsvarsčius klausimus, namų šeimininkė p. M. Račkauskienė su savo seserim Julija Burdulyte ir dukterimi Magdaelna Masionienė gražiai pavaišino susirinkusias skania kava.

Po susirinkimo pasigrožėjome p. M. Račkauskienės rankdarbiais. M. Račkauskienė yra didelė rankdarbių mėgėja. Ji visa savo laisvalaikį skiria jiems. Be gražaus rinkinio turimo namuose, ji yra numezgusi ir paaukojusi visą eilę bažnytinių drabužių bei užtiesalų altoriams. Paskutinioji jos dovana buvo Šv. Petro parapijai So. Bostone kamža. Štai vėl jau ji baigia parengti tai pačiai parapijai antrą puikią dovaną—albą.

Susirinkusios, kad ir ilgokai užtruko, skirstėsi patenkintos, reikšdamos pageidavimą dažniau rinktis.

V. Kulbokienė.

So. Bostonas, 1950-II-22 d.

Adv. Jonas J. Grigalius,

gyv. 52 G Street, So. Bostone, ALT ir LRKSA Centro vicepirmininkas, sekmadienį, vasario 26 d. išvyko į Wilkes-Barre, Pa. dalyvauti LRKSA. Vykdomojo Komiteto susirinkime. Grįš į namus šios savaitės pabaigoje.

CAMBRIDGE, MASS.

Pagerbė veikėją

Vasario 12 d. p.p. Savickų namuose, Cambridge, buvo surengtas lietuviškas pobūvis pagerbti p. Anelę Ambrozaitienę jos gimimo dienos proga. Dalyvavo daug svečių ir viešnių. Anelė Ambrozaitienė nuoširdžiai dėkojo sąjungietėms, draugams ir draugėms už sveikinimus, linkėjimus ir dovanas, ypač p.p. Savickams, kurių namuose pobūvis buvo surengtas, p.p. Baniams, brolienei Petronėlei Brazdžiūnienei, kūmams Visminams, jų dukrelei Reginai, Juozui Belekevičiui ir bendrai visiems ir visoms.

Ambrozaičiai yra LDS nariai ir "Darbininko" skaitytojai. Linkime jiems geriausios sveikatos ir ilgiausių metų.

Skaitykite ir platinkite katalikišką spaudą — laikraštį "Darbininką"!

VISAME MIESTE

Anna Raskas dainavo Bostono kolegijoj

Vasario 19 d. vakare Boston kolegijos auditorijoj dainavo lietuvaitė Anna Kaskas, Metropolitan Operos artistė. Kolegija rengia kas metai tris koncertus ir kviečia žymius artistus. Man teko laimės ten dalyvauti ir išgirsti mūsų garsioji dainininkė, Anna Kaskas, kuri padainavo 23 dainas ir arijas, kurių tarpe vieną leituviška. Daug kartų esu girdėjęs ją dainuojant, tačiau šį kartą stebėtinai puikiai dainavo. Ją labai įvertina ir kitataučiai. Ši lietuvaitė savo daina garsina mūsų kraštą. Ji dainavo praeitais metais lapkričio 5-7 d. Lietuvių Visuot. Kongrese New Yorke.

Stasys Mockus.

Prezidentas atvyks į Bostoną

Prezidentas Trumanas yra pasižadėjęs atvykti į Armijos ir Laivyno legionierių seimą, kuris šaukiamas rugpiūčio mėn., Copley Plaza viešbutyj, Bostone.

Sustabdė 15 traukinių

Dėl anglių trūkumo New Haven geležinkelio bendrovė sustabdė 15 traukinių pietinėje srityje nuo šeštadienio, vasario 25 d. Patartina prieš važiuojant pasiteirauti apie traukinius geležinkelio stotyse.

Pakėlė algas

Masachusetts valstijoj pakeltos algos lenktynių komisijos nariams. Pirmininkas gavęs $5,000, gaus $6,500, o du jo pagelbininkai, gavę po $4,000, gaus po $5,000.

Niekada žmogus netampa kvailiu, kai jis nustoja klausinėti. Ch. P. Steinmetz.

TREMTYJE

— Likviduota Miurwicko DP stovykla Flensburge prie Danijos sienos. Joje buvę DP išskirstyti į Liubeką (daugiausiai lietuviai), Neustadtą ir kitas Šlezvig - Holsteino provincijos stovyklas.

— Kun. Parnasevičius, Muencheno lietuvių parapijos tremtyje kapelionas, susirgo džiova ir išvyko gydytis sanatorijon. Jis yra išbuvęs tris metus su puse nacių koncentracijos stovykloje Dachau ir neteko 75% sveikatos, tačiau iki šiolei jis vis dar dirbo pastoracijos darbą. Dabartinis jo adresas: (13b) Krankenhaus Spilberg b. Naunhofen.

— Antanas Pauliukas - Pauliukonis, žinomas žurnalistas, vienas buv. "XX Amžiaus" redaktorių, tikisi greitai išeiti iš Gautingo sanatorijos ir vėl daryti žygių išvykimui Amerikon. Praėjusių metų viduryje jis buvo grąžintas iš Amerikos ištyrimui, ar neserga plaučių ligomis.

— Liet. tremtinių studentų centrinė atstovybė Vokietijoje praktiškai jau sustabdė savo veiklą.

—Užsidarė lietuvių gimnazija Watenstedte, Vokietijoje, dėl stokos mokytojų ir mokinių sumažėjimo, o taip pat ir sąryšyje su numatomu stovyklos likvidavimu. Gimnazija veikė penkerius metus ir turėjo per 300 mokinių.

— Pasiliekantiems Vokietijoje dvi stovyklos, kurios numatomos amerikiečių zonoje — Memmingeno ir Kempteno. Jose pasiliks tie DP., kurie dėl ligos ar senatvės niekur negalės išemigruoti. Memmingeno stovyklą vasarą numatoma perduoti vokiečiams administruoti.

— Suteiks vokiečių teises. Vokietijos Schlezwig - Holsteino socialinių reikalų ministerija, išleido patvarkymą, kuriuo visi asmens, nustoję DP statuso ar neišemigravusieji, gyvenimo ir darbo aprūpinimo atžvilgiu gaus vokiečių teises. Vietoj DP kortelės, gausią vokišką "Kennkartą".

— K. V. Šarka, lietuvių pereinamosios stovyklos kapelionas, vasario 16 proga atsiuntė Amerikos lietuviams sveikinimus nuo Bremeno lietuvių.

● **Kunigų Vienybės Centras** paragino savo narius kovo 5 d. rengti maldos dieną už Lietuvą.

☆ **Kun. prof. Antanas Šidlauskas** perėmė Sielovados Tarnybos konklerio pareigas Vokietijoje, kun. Dr. Vaišnorai išvykus Romon.

☆ **Augsburge mirė M. Mašiotienė,** žinomo "Aušros" ir 'Varpo" bendradarbio, Prano Mašioto našlė. Jos vyras mirė 1940 m. Lietuvoje. Vėlionė palaidota Augsburge Vokietijoje, kur ir mirė.

Dabarties Pastabos

● **Neniekinkim patys savęs.**

Beskaitydamas mūsų laikraščius, dažnai randu tremtinius vadinant "dypukais". — "Buvę dypukai ir t. t." Šis žodis atsirado juokais sulietuvinant svetimųjų mums prikergtas dvi raides "DP". Tuo laiku svetimiesiems, dažnai mums nepalankiai nusiteikusiems, mes gal nieko daugiau ir nereiškėme, kaip tos dvi raidės.

Nieko nesakyčiau, jei šis žodis pasitaikytų tik juokų skyreliuose, bet jis randamas ir rimtuose straipsniuose, korespondencijose ir labai dažnai girdimas pasikalbėjimuose. Net atrodo, kad "dypukas" nori pakeisti tremtinio pavadinimą. Kiekvieną kartą, kai perskaitau ar išgirstu žodį "dypukas", aš gaunu neskanų įspūdį. Lietuvių kalboj priesaga "uk" reiškia smulkumą, menkumą: namukas, akmenukas, peštukas, slapukas ir t. t. Argi mes jau esame tokie smulkūs ir menki? Tremtinių tarpe rasi ir žilagalvį profesorių ir kunigą ir ūkininką ir t.t. Visi šie žmonės geriau sutiko kęsti didžiausią vargą, negu nusilenkti despotams. Argi tinka tuos garbingus žmones vadinti šiuo, pajuoką snkeliančiu, vardu "dypukai"?

Maža to, šis žodis, kai kurių prieš tremtinius nusistačiusių grupių bei asmenų, vartojamas, kaip koliojimo žodis.

O mes patys, dažniausiai gal dėl perdidelio kuklumo, ar pasidavę bendrai sugestijai, lyg ir nedrįstame vadintis tikruoju savo vardu "tremtiniais", nes šis vardas yra ne tik garbingas, bet ir įpareigojantis. Perdėtas kuklumas čia visai ne vietoj.

Mes viską praradome, bet savo vardą išlaikėme garbingai. Taigi neniekinkim patys savęs ir neleiskime kitiems mus niekinti. Neterškime gražiosios mūsų kalbos šiuo netinkamu žodžiu "dypukas", o visi bendrai susitarę išbraukime jį iš mūsų žodyno.

K. B.

Brockton, 1950. II. 19.

☆ **Lietuviškai per vokiškas radijo stotis.** Vasario 16-tos proga per Hamburgo, Stuttgart'o ir Muencheno radijo stotis buvo duodama iš plokštelių lietuviška muzika.

☆ **Nusiųsta lietuviška medžiaga Šv. Metų parodai.** Tai sudaro fotografijos ir diagramos, vaizduojančios lietuvių tremtinių katalikų religinį gyvenimą bei katališkąją akciją tremtyje. Šią medžiagą tvarkyti pavesta Romoje studijuojančiam kun. Jonui Avižai.

PRISIŲSTA PAMINĖTI

EGLUTĖ. Laikraštis mažiems ir jauniems. Vasario mėn. Nr. 2. Redaguoja Bern. Brazdžionis. Leidžia Lietuvių Kultūros Institutas. Adresai: 107 Concord St., Lawrence, Mass.

STASYS ŠIMKUS. **33 rinktinės lietuvių liaudies dainos.** Spaudai parengė Algis Šimkus. Įžangos žodis J. Žilevičiaus. Išleido kun. Pr. M. Juras. Boston, 1950, 64 pusl. Kaina $2.—

RUNCĖ DANDIERIŅAS. **ŠILKAI IR VILKAI.** Dainos vietinės ir sovietinės. Išleido Balys Pavabalys. Brooklyn, N. Y., 1950 m. 62 pusl. Kaina nenurodyta.

A. VILAINIS. **Žmogus, kuris amžinai keliavo.** Reportažai iš kelionių Lietuvoje. Viršeliai ir iliustracijos dailininko J. Pautieniaus. I sąsiuvinys. Išleido knygų leidykla "Nemunas", 1950. Cicero, Ill., 54 pusl. Vis; 6 sąsiuvinių kaina $3.50.

Išėjo AIDŲ Nr. 2

Rašo V. Čižūnas, K. Bradūnas, J. Girnius, Alb. Katiliškis, B. Rutkūnas, Vac. Biržiška, J. Aistis, J. Kėkštas, K. Pakštas, Pr. Padalskis. Plati apžvalga. Gausiai iliustruotas.

"Eglutė" skelbia rašinių konkursą

Vaikų laikraštis "Eglutė" vasario (Nr. 2) numeryje skelbia rašinių konkursą. Geriausiai parašiusiems rašinį tema "Tėvynė" skiriama 3 premijos pinigais, viso 30 dolerių.

Premijos bus skiriamos tik "Eglutės" prenumeratoriams. Tėvai, kurie dar neužsakė savo vaikams "Eglutės", kviečiami paskubėti užsakyti ir duoti progą savo vaikams dalyvauti prasmingose lenktynėse.

Rašinys turi būti 1—2 "Eglutės" psl. didumo. Plačiau apie konkursą ir sąlygas pačioje "Eglutėje".

Neprenumeratoriai, siųsdami rašinį konkursui gali kartu pridėti prenumeratą, ir jų rašinys bus svarstomas.

Rašinių vertinimo komisiją sudaro: 1. Dr. J. Leimonas, 2. Daumantas Čibas, Lietuvoje buv. vaikų laikr. "Vyturys" redaktorius ir 3. "Eglutės" redaktorius.

Kitame "Eglutės" numery bus paskelbtas piešinių konkursas patiems jauniesiems "Eglutės" skaitytojams.

"Eglutės" adr.: Eglutė, 107 Concord St., Lawrence, Mass. (Met. prenumerata $3.).

Stasio Šimkaus
33 LIAUDIES DAINOS

Ką tik išėjo iš spaudos kompozitoriaus STASIO ŠIMKAUS solo ir chorams skirtų dainų naujas rinkinys. Surinko ir parengė spaudai kompozitoriaus sūnus Algis Šimkus. Išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga puikiais viršeliais, su plastikos juostele, 64 pusl., labai lengvai atsidaro ir puslapiai skambinan pianu neužsiverčia. Kaina $2.00.

Užsakymus siųskite:
DARBININKAS
366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

Šiuomi siunčiu $..... ir prašau man prisiųsti
eg. STASIO ŠIMKAUS DAINŲ KNYGĄ.
Vardas .....
Adresas .....